

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЯ ЗА
ПО-ДОБЪР ЖИВОТ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2011 г.

ПО

**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 Г.”**

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел: „Сближаване”
	Допустима област: България
	Програмен период: 2007 – 2013 г.
	Референтен номер на програмата (кодов ССИ №): 2007BG161PO005
	Наименование на програмата: Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	Година, за която се отнася доклада: 2011 г.
	Дата на одобряване на годишния доклад от мониторинговия комитет: 01 юни 2012 г.

2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. РЕАЛИЗАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за физическия напредък на оперативната програма:

Ключови индикатори

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор 2: Допълнително население, обслужвано от проекти за отпадъчни води	Напредък	0	0	0	65 893	116 557					182 450
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 295 000			1 845 000			
	Базова стойност	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000					
Индикатор 5: Изградени и завършени интегрирани системи за управление на отпадъците	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	12			27			
	Базова стойност	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾	5 ⁽⁵⁾					

Допълнителни индикатори

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор 1: Население, свързано към ПСОВ	Напредък	0	0	0	0.10% ⁽⁶⁾ 2.40%	1.58% ⁽⁶⁾					49.18%
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	58.04%			66.46 % ⁽²⁾			
	Базова стойност	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾	40.5 % ⁽³⁾					
Индикатор 2: Нови и реhabилитирани ПСОВ	Напредък	0	0	0	2	1					3
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	22			65			
	Базова стойност	1 ⁽⁴⁾	1 ⁽⁴⁾	6 ⁽⁴⁾	11 ⁽⁴⁾						
Индикатор 3: Население, обслужвано от регионални системи за управление на отпадъците	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 983 264			3 967 000			
	Базова стойност	467 000	467 000	467 000	467 000	467 000					
Индикатор 4: Процент от НАТУРА 2000 (защитени зони и защитени територии), които да бъдат картирани/ управлявани	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	2.6			8			
	Базова стойност	0	0	0	0	0					
Индикатор 5: Брой картирани защитени територии и зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14			44			
	Базова	0	0	0	0	0					

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
	стойност										
Индикатор б: Брой разработени планове за управление на защитени територии и защитени зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14			44			
	Базова стойност	0	0	0	0	0					

(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.

(2) Стойността в края на периода цели да измери единствено резултатите постигнати с финансиране от ОП "Околна среда 2007 - 2013 г."

(3) Годишна публикация на НСИ "Околна среда" – данните са за 2004 г. Впоследствие са публикувани данни за 2007 (42,2 %), 2008 (43,8%), 2009 (45,2%), 2010 (47,6%)

(4) Стойността за базовата година се отнася за ПСОВ изградени с финансова помощ от програма ИСПА. През 2009 г. са изградени 5 нови ПСОВ, а през 2010 и 2011 г. са изградени още 5 нови ПСОВ

(5) Стойността за базовата година се отнася за интегрирани системи за управление на отпадъците изградени с финансова помощ от програма ИСПА.

(6) Данните се отнасят само за приноса на ОПОС към общата стойност на индикатора. Стойността 2,40% представлява напредъкът по индикатора на национално ниво.

ФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ (ВСИЧКИ ФИНАНСОВИ ДАННИ СЕ ИЗРАЗЯВАТ В ЕВРО)

Приоритетни оси според източник на финансиране (EUR)

	Общо финансиране по оперативната програма (от Съюза и от държавите-членки)	Основа за изчисляване на вноските от Съюза (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициентите ⁽¹⁾	Съответстващо публично участие ⁽¹⁾	Коефициент на изпълнение в проценти
	a	b	c	d	e= d/a за публичните разходи
Приоритетна ос 1 (КФ+ДБ)	1 284 207 841	Публични разходи	67 735 591	67 735 591	5,27
Приоритетна ос 2 (ЕФРР+ДБ)	366 743 574	Публични разходи	12 664 023	12 664 023	3,45
Приоритетна ос 3 (ЕФРР+ДБ)	103 308 048	Публични разходи	1 832 333	1 832 333	1,77
Приоритетна ос 4 (ЕФРР+ДБ)	46 488 622	Публични разходи	3 084 057	3 084 057	6,63
Общ сбор	1 800 748 085		85 316 004	85 316 004	4,74
⁽¹⁾ Информацията се представя с натрупване и включва периода от 01.01.2007 до 31.12.2011 г.					

Общите получени трансове от ЕК по ОПОС към 31.12.2011 г. възлизат на 216 520 610,97 евро, разпределени както следва:

Авансови плащания от ЕК:

- приоритетна ос 1: 107 873 458,67 евро от КФ
- приоритетна ос 2: 28 055 883,42 евро от ЕФРР
- приоритетна ос 3: 7 903 065,69 евро от ЕФРР
- приоритетна ос 4: 3 556 379,61 евро от ЕФРР

Получени авансови плащания от ЕК: **147 388 787,39 евро**

Междинни плащания от ЕК:

- приоритетна ос 1: 54 188 473,15 евро от КФ
- приоритетна ос 2: 10 764 419,44 евро от ЕФРР
- приоритетна ос 3: 1 557 482,68 евро от ЕФРР
- приоритетна ос 4: 2 621 448,31 евро от ЕФРР

Получени междинни плащания от ЕК: **69 131 823,58 евро**

Общо получени плащания от ЕК: 216 520 610,97 евро

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАЗБИВКАТА НА УСВОЯВАНЕТО НА ФОНДОВЕТЕ ПО КАТЕГОРИИ

Индикативно разпределение на средствата от Общността в евро по категории:

Приоритетна тема	Форма на финансиране	Територия	Стопанска дейност	Местоположение	Сума на общността
44	01	01	12	BG	293 443 504,00
45	01	01	9	BG	166 433 336,00
46	01	01	9	BG	768 469 973,00
50	01	01	12	BG	2 701 931,00
51	01	00	21	BG	80 786 894,00
81	01	00	22	BG	146 686 777,00
85	01	00	22	BG	3 951 533,00
86	01	00	22	BG	3 951 533,00
Общо					1 466 425 481

Стойност на сключените договори от Общността за ОПОС по категории към 31.12.2011 г.:

Приоритетна тема	Форма на финансиране	Територия	Стопанска дейност	Местоположение	Стойност на сключените договори по приоритетни теми (в евро)
44	01	01	12	BG	65 141 653,19
45	01	01	09	BG	533 841 243,39
46					

50	01	01	12	BG	0,00
51	01	00	21	BG	24 421 498,50
81	01	00	22	BG	106 680 088,24
85	01	00	22	BG	0,00
86	01	00	22	BG	0,00
Общо					730 084 483,31

Сумите включват европейското и националното съ-финансиране и съответстват на данните в системата LOTNAR. Тъй като в LOTNAR големите проекти се отчитат само с размера на сключените договори с изпълнители, а не с пълния размер на БФП е налице разлика в размера на договорените средства между ИСУН и LOTNAR.

Легенда:

Кодове по приоритетни теми

Код	Приоритетна тема
44	Управление на битовите и промишлени отпадъци
45	Питейна вода (управление и водоснабдяване)
46	Отпадна вода (пречистване)
50	Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени
51	Насърчаване на биоразнообразието и защита на природата (включително НАТУРА 2000)
81	Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на изработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и местно равнище, укрепването на капацитета за прокарване на политики и програми
85	Подготовка, изпълнение, проследяване и контрол
86	Оценки и разработки; информация и комуникация

Форма на финансиране

01 – безвъзмездна помощ

Кодове за тип територии

00 – неприложимо

01 – градски зони

Кодове за стопанска дейност

09 - водохващане, пречистване и водоснабдяване

12 – строителство

21 – дейности, свързани с околна среда

22 – други , неуточнени услуги

Код за местоположение

BG - България

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩИ ПО ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Не може да бъде представена информация по тази точка.

ВЪЗСТАНОВЕН ИЛИ ПОВТОРНО ИЗПОЛЗВАН ПРИНОС

След извършения преглед на проектите в сектор води и издаденото Решение № 72 /26.02.2010 г на ръководителя на Управляващия орган на ОПОС бе оттеглено финансирането от 37 проекта – 5 за изграждане на ВиК обекти и 32 за техническа помощ. Общият размер на средствата, които в резултат на това решение могат да бъдат използвани за финансиране на други проекти, е 105 105 971,87 лв.

Въз основа на принципа за добро финансово управление, следвайки Насоките на Европейската комисия за определяне на финансовите корекции, които следва да бъдат направени спрямо разходите, съфинансирани от Структурните фондове или Кохезионния фонд при неспазване на правилата за обществени поръчки и в изпълнение на Постановление № 134 на МС от 5.07.2010 г. за приемане на Методология за определяне на финансови корекции, които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, Управляващият орган на ОПОС разработи и започна да прилага процедура за налагане на финансови корекции, за които се извършва последващ контрол за законосъобразност, както и за които се извършва текущ одит на проекта. Финансовата корекция се налага при възстановяване на разходи, направени от бенефициентите по договори, за които има становище за незаконосъобразност или одитен доклад, на основание текстове в ДБФП или в подписано допълнително споразумение към него. Финансовата корекция се налага като се възстановяват средства по съответния договор с изпълнител до размера на финансовата корекция. УО може да наложи и плоска финансова корекция при констатиране на системни нарушения.

В резултат на прилагане на процедурата към 01 април 2012 г. по извършените към бенефициентите плащания са прихванати финансови корекции за 12 228 169,13 лв., като от предстоящи плащания предстои да бъдат прихванати още 13 284 704,87 лв.

Към 31 декември 2011 г. от реализирани икономии, финансови корекции и неверифицирани договори е освободен финансов ресурс в размер на 47 526 635,24 лв.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ**ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА за 2011 г.**

Предвид нормативната възможност, дадена от ПМС 121/2007, за изменение на ИГРП и наличие на обективни обстоятелства по управление и изпълнение на ОПОС, непозволяващи изпълнението на ИГРП 2011 г. съгласно предвиденото, в края на октомври 2011 г. бе изготвен проект на изменение на ИГРП за 2011 г., който беше одобрен от Ръководителя на УО и бе представен за сведение на членовете на КН на есенното заседание през декември 2011 г.

Основанията за изменението ѝ бяха следните:

По отношение на приоритетна ос 1:

1. Република България следва да изпълни изискванията на Директива 91/271/ЕИО относно пречистването на отпадъчните води от населените места за агломерации от 2 000 до 10 000 е. ж до 31 декември 2014 г. С цел изпълнение на поетите ангажименти и необходимото технологично време за изготвяне и одобрение на проектите, е необходимо

УО на ОПОС да обяви процедура за агломерации от 2 000 до 10 000 е.ж, с която да се реализира изграждане на нови ПСОВ, разширение, реконструкция и модернизация на съществуващи ПСОВ, за да се осигури в достатъчна степен пречистване на отпадъчните води, както и изпълнение на мерки по ВиК мрежите.

2. ВиК дружествата играят съществена роля при подготовката и изпълнението на проекти, финансирани по ОПОС. Те от своя страна са затруднени от протичащата реформа във водния сектор и нуждата от уточняване на собствеността на водните активи. С цел засилване на капацитета на структурите, участващи в процеса на реформиране на водния сектор и с цел устойчиво управление на водния сектор, беше осигурена възможност за финансиране по ОПОС. Беше разширен обхватът на допустимите за финансиране дейности по приоритетна ос 1 на ОПОС, като към нея беше добавена нова дейност, по-конкретно „Стратегическо планиране и засилване на капацитета на структурите, участващи в процеса на реформиране на водния сектор с цел осигуряване на устойчиво управление на водния сектор” с бенефициенти „структури в МРРБ, ангажирани в координацията и контрола на реформата във ВиК сектора”.

В тази връзка бе планирано обявяване на процедура „Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора, за осигуряване устойчиво управление на ВиК инфраструктурата” с конкретен бенефициент МРРБ.

3. В рамките на предварителните обсъждания и срещи с конкретните бенефициенти е установено, че не е налице необходимост от финансиране на дейности за актуализиране на плановете за управление на речните басейни, чието разработване е финансирано по проект DIR-581-26-1-1. В тази връзка наименованието на процедура „Актуализиране на плановете за управление на речните басейни и разработване на плановете за управление на риска от наводнения”, се променя както следва: „Разработване на плановете за управление на риска от наводнения”, като общата стойност на процедурата остава непроменена.

По отношение на приоритетна ос 2:

След проведена среща в Министерски съвет във връзка с предизвикателствата в хода на разработването на проекта за регион Кочериново и предприетата генерална промяна на подхода за управление на отпадъците в региона, ще бъде отправена покана за системи за управление на отпадъците в Благоевград и Дупница. Същевременно ще се измени и Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г. (НПУДО). По отношение на регион Пазарджик бе извършено актуализиране на документацията за кандидатстване - Прединвестиционно проучване, Анализ „разходи-ползи” и Формуляр за кандидатстване, както и изясняване собствеността на терени, които ще бъдат част от регионалната система.

В тази връзка бе взето решение да бъде обявена една обща процедура „Изграждане на регионални системи за управление на отпадъци в региони Пазарджик, Провадия, Благоевград, Дупница и на претоварна станция Своге в регионална система Костинброд”.

По отношение на приоритетна ос 3:

1. С цел оптимизиране усвояването на финансовия ресурс на приоритетна ос 3 и ефективното изпълнение на дейности, касаещи управлението в защитени територии от Националната екологична мрежа, както и в резултат на проведени срещи с дирекция „Национална служба за защита на природата” (НСЗП) и Изпълнителната агенция по горите (ИАГ), се взе решение да бъде обявена процедура за директно предоставяне на БФП „Изпълнение на дейности за устройство и управление на паркове и резервати”.

Бенефициенти по процедурата следва да бъдат дирекции на национални и природни паркове, както и регионалните инспекции по околна среда и води, като органи отговорни за управлението и изпълнението на дейности в съответните защитени територии, съгласно чл. 48, чл. 50 чл. 52, ал. 2 от Закона за защитените територии, както и съгласно Правилниците за устройство и дейността на националните и природните паркове и регионалните инспекции по околна среда и водите. Новият подход за директно предоставяне на БФП за дейности в рамките на защитени територии беше приет от членовете на Комитета за наблюдение след провеждане на писмена процедура.

2. Процедура „Разработване и актуализиране на планове за управление на поддържани резервати” и процедура „Актуализиране на плана за управление на национален парк Пирин” отпадат от ИГРП 2011 г. поради включването им в процедурите по новия подход.

3. Процедури „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие” бяха планирани за обявяване през 2009 и 2010 г. През 2010 г. беше обявена една процедура обединяваща стойността предвидена за двете процедури. Срокът за подаване на проектни предложения беше 21 февруари 2011 г, който беше удължен със Заповед № РД-ОП-8/31.01.2011 г. на министъра на околната среда и водите до 21 март 2011 г. Поради изместване във времето на процедурата, както и удължаване на срока за кандидатстване, се очакваше предвиденият финансов ресурс да бъде договорен в края на 2011 г. В тази връзка бе счетено за нецелесъобразно обявяване на същата процедура в края на годината.

ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА 2011 г. ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ОПОС

ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА 2011 г. ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ОПОС											
№	Схема/ процедура	Вид процедура за предоставяне на БФП 1	Максимален размер на БФП за процедурата		Допустими бенефициенти	Максимален % на съфинансиране	Индикативна дата на обявяване на схемата	Индикативен краен срок за подаване на проектни предложения	Представява ли схемата/част от нея:		Минимален и максимален размер на БФП за отделните проекти
			лв.	евро					Държавна помощ по чл. 87 от Договора за създаване на ЕО	Минимална помощ по смисъла на Регламент № 1998/2006 г	
Приоритетна ос 1: Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 екв.ж. и в населени места с под 2000 екв. ж., попадащи в градски агломерационни ареали.											
1	"Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации между 2 000 и 10 000 е.ж."	Процедура на директно предоставяне	300 000 000,00	153 387 564,36	общини, на територията на които попадат агломерации между 2 000 и 10 000 е.ж.	80%	17.10.2011 г.	Подлежи на доуточнение при обявяване на процедурата	не	не	Съгласно ПИП и АРП на проектите
2	"Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора, за осигуряване устойчиво управление на ВиК инфраструктурата"	Процедура на директно предоставяне	12 000 000,00	6 135 502,57	МРРБ	80%	31.10.2011 г.	Подлежи на доуточнение при обявяване на процедурата	не	не	

3	"Разработване на планове за управление на риска от наводнения"	Процедура на директно предоставяне	20 500 000,00	10 481 483,56	Басейнови дирекции	80%	10.11.2011г.	Подлежи на доуточнение при обявяване на процедурата	не	не	20 500 000
Приоритетна ос 2: Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци.											
4	"Изграждане на регионални системи за управление на отпадъците в региони Пазарджик, Провадия, Благоевград, Дупница и на претоварна станция Своге в регионална система Костинброд"	Процедура за директно предоставяне	87 527 188,77	44 751 941,00	Региони Пазарджик, Провадия, Благоевград, Дупница и община Своге	85%	1.12.2011 г.	Подлежи на доуточнение при обявяване на процедурата	не	не	Съгласно ПИП и АРП на проекта
Приоритетна ос 3: Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.											
5	"Изпълнение на дейности за устройство и управление на паркове и резервати"	Процедура за директно предоставяне	125 000 000,00	63 911 485,15	РИОСВ, ДПП, ДНП	85%	31.10.2011 г.	Подлежи на доуточнение при обявяване на процедурата	не	не	Не се предвиждат

По приоритетна ос 1 бяха обявени 2 процедури съгласно ИГРП 2011:

- На 9 ноември 2011 г. беше обявена процедура „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации между 2 000 и 10 000 екв. ж.” Крайният срок за кандидатстване е 15 август 2012 г. Индикативния размер на процедурата е 300 млн. лв.
- На 18 януари 2012 г. беше обявена процедура “Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора, за осигуряване устойчиво управление на ВиК инфраструктурата”. Индикативната стойност на процедурата е 16,8 млн. лв.

Процедура „Актуализиране на планове за управление на речните басейни и разработване на планове за управление на риска от наводнения” с бенефициент Басейнови дирекции е обявена на 17 април 2012 г.

По отношение на приоритетна ос 2

Процедурата за изграждане на регионални системи за управление на отпадъците на регионите Благоевград, Дупница, Провадия, Пазарджик и Своге не е обявена поради липса на проектна готовност от страна на бенефициентите. Обявяването на процедурата е тясно свързано с готовността на общините. МОСВ подпомага усилията на бенефициентите чрез организиране на регулярни срещи, даване на експертни становища и др.

Приоритетна ос 3

- На 1 февруари 2011 г. беше обявена процедура BG161PO005/11/3.1/02/23 "Разработване на планове за управление на защитени зони за опазване на птици, които не се припокриват със зони за опазване на местообитания", която бе планирана за обявяване през 2010 г.
- На 15 февруари 2011 г. беше обявена процедура BG161PO005/11/3.0/03/24 "Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна - I фаза"

Съгласно ИГРП 2011 г. бе предвидено обявяване на процедура „Изпълнение на дейности за устройство и управление на паркове и резервати” с конкретни бенефициенти дирекции на национални паркове, дирекции на природни паркове и регионални инспекции по околната среда и водите на обща стойност 125 000 000 лв. Предвид различния характер на допустимите дейности за гореспоменатите бенефициенти, както и различните изисквания при кандидатстване и изпълнение на проектите, бе необходимо разделяне на процедурата на две и на 2 декември 2011 г. бяха обявени двете процедури:

- BG161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на национални паркове и резервати” с конкретни бенефициенти дирекции на национални паркове на стойност 90 400 000 лв.
- BG161PO005/11/3/3.2/06/27 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на природни паркове” с конкретни бенефициенти дирекции на природни паркове на стойност 34 600 000 лв.

2.2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕТО СЪС ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ОБЩНОСТТА

Във връзка с успешното изпълнение на ОПОС са идентифицирани мерки за усъвършенстване на националното законодателство в областта на околната среда, устройството на територията и провеждането на обществени поръчки, както следва:

Закони

Законът за водите претърпя четири изменения през 2011 г., с броеве 19 от 08.03.2011 г., 28 от 05.04.2011 г., 35 от 30.05.2011 г. и 80 от 14.10.2011 г. на Държавен вестник. Основната промяна се отнася до въвеждане на нова цел при интегрираното управление на водите, свързана с ограничаване на заплахите и последствията от вредното въздействие на водите. Въвежда се приоритетност при изпълнението на политиките, свързани с водите, като ще се обръща особено внимание на мерките включени в планове за управление на речните басейни и на планове за управление на риска от наводнения. Регламентира се, че оперативната защита на населението се извършва на база на аварийни планове за действие, като министърът на вътрешните работи определя съдържанието на тези планове. Определят се компетентностите на всеки орган при възникване на аварии или необходимост от превантивни действия. На областните управители се делегира да контролират техническото състояние на хидротехническите съоръжения - държавна собственост, на територията на съответната област.

Законът за устройство на територията претърпя три промени през 2011 г., обнародвани в броеве 19 от 08.03.2011 г., 35 от 03.05.2011 г., 54 от 15.07.2011 г. и 80 от 14.10.2011 г. Измененията, имащи отношение към ОПОС се отнасят до проектите за устройствени схеми, подробни и общи устройствени планове се одобряват след съгласуване с изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите. Строежите не се въвеждат в експлоатация, когато липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък съгласно чл. 71а от Закона за управление на отпадъците.

Законът за обществените поръчки също претърпя голям брой изменения и допълнения през годината. Законът беше изменен и допълван в бр. 19 от 08.03.2011 г., бр. 43 от 07.06.2011 г., бр. 73 от 20.09.2011 г., бр. 93 от 25.11.2011 г. Едно от най-съществените изменения е свързано с намаляване вида на процедурите и броя на режимите, чрез които се възлагат договорите за обществени поръчки в страната. Това се постига чрез отмяна на Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки /НВМОП/, съответно отпадане на предвидените в нея процедури. Обществените поръчки на стойностите по действащата наредба ще се възлагат чрез процедурите, регламентирани в закона, като са предвидени и известни облекчения. Съществен нов момент в посока облекчаване на възлагането на обществени поръчки е и регламентираният в законопроекта нов образец - "решение за промяна". Той е сходен с ползвания в практиката на Службата за публикации на "Официален вестник на ЕС" образец на обявление за допълнителна информация, информация за незавършена процедура или corrigendum. Новият образец дава възможност на възложителите в срок до 14 дни от публикуване на решение и обявление за откриване на процедурата в Регистъра на обществените поръчки /РОП/ еднократно да направят промени в тях. Не се позволява единствено пълна промяна в предмета на поръчката. След изтичане на този период възложителите могат да публикуват само решения, с които да удължават обявените срокове в процедурата. Този инструмент може да се ползва за отстраняване на грешки и пропуски, включително когато са установени при предварителния контрол, извършван от Агенцията по обществени поръчки.

С измененията на закона се определя, че не са обект на обществени поръчки предоставянето на заеми от Българската банка за развитие, за финансиране на финансовия недостиг за проекти по оперативни програми "Транспорт", "Околна среда" и "Регионално развитие", одобрени от Европейската инвестиционна банка в съответствие с процедурата по "Кредитно споразумение за структурен програмен заем, България съфинансиране по фондовете на ЕС 2007 - 2013, между Република България и Европейска инвестиционна банка". Възложителите са длъжни да приемат вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки, които съдържат реда за планиране и организация на провеждането на процедурите и за контрол на изпълнението на сключените договори за обществени поръчки.

Законът не се прилага за договори за комунални услуги, сключвани от възложители, които са териториални органи на изпълнителната власт или техни обединения, с дружество, създадено по реда на Закона за общинската собственост, което е възложител и а) капиталът му е изцяло общинска собственост; б) обект е на контрол, подобен на този, упражняван от възложители върху собствените им структурни звена; в) предметът на дейност съгласно неговите учредителни или устройствени документи е осъществяване на комунални услуги; г) поне 90 на сто от оборота му е формиран от предоставяне на комунални услуги на съответния възложител или обединение от възложители. Променени са праговете при които възложителите следва задължително да провеждат обществени поръчки. Когато обект на обществена поръчка е предоставяне на услуги, но включва и строителство, което произтича от основния обект на поръчката, тя се възлага като обществена поръчка за услуги. Възложителите могат да определят изпълнител на обществена поръчка при открита, ограничена процедура или процедура на договаряне с обявление чрез използване на електронен търг, както и в случаите, когато техническите спецификации на обществената поръчка могат да бъдат точно определени.

Определя се, че Изпълнителният директор на агенцията за обществени поръчки издава методически указания за уеднаквяване на практиката по прилагането на закона и свързаните с него подзаконови нормативни актове; сезира компетентните органи за упражняване на контрол по спазването на закона; осъществява предварителен контрол на процедури, финансирани изцяло или частично със средства от ЕС. Изменя се обхватът на предварителния контрол, упражняван от Агенцията по обществени поръчки и механизмът за неговото осъществяване. На такъв контрол ще подлежат процедури, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове на стойност над определените в закона прагове. Контролът ще се извършва само от Агенцията по обществени поръчки. Той ще обхваща обявленията за откриване на процедурите и методиката за оценка на офертите, а при някои видове процедури - и решението за откриване. Измененията въвеждат и механизъм за обратна връзка, чрез който ще се проследява изпълнението на препоръките на Агенцията. В резултат на това се очаква повишаване ефективността на контрола по законосъобразност на процедурите.

В закона ясно се регламентират правата и задълженията на възложителя и участниците във всеки един етап от провеждането на обществената поръчка, което ограничава възможностите за проява на субективизъм или нерегламентирано поведение.

Въвеждат се изисквания за публичност при възлагане на поръчки на ниска стойност чрез задължението възложителите да публикуват покана на Портала за обществени поръчки и на страницата си в интернет - „профил на купувача". Те следва да осигурят на всички заинтересовани лица достъп до поканата за период не по-кратък от 7 дни.

Законът за управление на отпадъците е част от основните нормативни актове, имащи отношение към прилагането на ОПОС. През годината той бе изменен и допълнен в бр. 8 от 25.01.2011 г., бр. 30 от 12.04.2011 г., бр. 33 от 26.04.2011 г., и бр. 99 от 16.12.2011 г. на Държавен вестник. С измененията и допълненията се определя, че за дейността по обезвреждане на отпадъци чрез депониране всеки собственик на депо е длъжен да прави месечни отчисления в банкова сметка за чужди средства на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се намира депото.

Натрупаните през експлоатационния период на депото средства се използват за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото съгласно разрешението или комплексното разрешително и/или утвърдения от компетентните органи по околна среда проект за рекултивация. Размерът на отчисленията за един тон депониран отпадък се актуализира на всеки три години.

За изпълнение на задълженията си по закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото или на участък или клетка от него при наличие на необходимите условия за закриване собственикът на депото подава заявление до министъра на околната среда и водите или до оправомощено от него длъжностно лице за разходване на сумите от сметката. Определя се срок, в който собственикът започва извършването на дейностите по закриване на депото в съответствие с плана за закриване на депото от преустановяване експлоатацията на депото. Същевременно лицата, чиито отпадъци се обезвреждат чрез депониране на регионално или общинско депо, правят отчисления, като те имат за цел да се намали количеството на депонираните отпадъци и да се насърчи тяхното рециклиране и оползотворяване. Отчисленията, когато се правят от общини, са елементи от разходите по Закона за местните данъци и такси.

Натрупаните средства се разходват за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови отпадъци, обезпечаващи изпълнение от общините на изискванията на закона и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Закон за общинската собственост

С двете изменения на закона, обнародвани в бр. 15 от 18.02.2011 г., и бр. 19 от 8.03.2011 г., се регламентира, че имоти - собственост на физически или на юридически лица, могат да бъдат отчуждавани принудително за задоволяване на общински нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план. Когато одобреният подробен устройствен план предвижда изграждане на обекти от първостепенно значение - публична общинска собственост, общинският съвет може да разпорежда предварително изпълнение на плана. Това дава известна гъвкавост при провеждане на отчуждителните процедури от общините.

Постановления и Решения на Министерски съвет

ПМС № 70 от 14.04.2010 г. за координация при управлението на средствата от Европейския съюз бе изменено, като в него бяха детайлизирани отговорностите на министъра по управление на средствата от ЕС. За изпълнение на функциите си той може да получава предварителните и окончателните доклади от одитите, извършени от Одитния орган по оперативните програми, включително по Оперативна програма "Развитие на сектор рибарство", и от Сертифициращия орган по Програмата за развитие на селските райони. Министърът по управление на средствата от Европейския съюз следи за припокриване между техническите помощи, предоставяни от международните финансови институции за постигане на ефективност при подготовката и изпълнението и управлението на проекти, финансирани от ЕС, и други налични

източници на техническа помощ. Съгласува областите на интервенции и дейностите за оказване на подкрепа и следи за тяхното изпълнение. Той координира дейностите по инструмента на Европейската комисия JASPERS. С документа се определя срок, в който всяка година ресорните министерства предоставят на министъра индикативен план за действие за съответния сектор и информация за изпълнението на плана за действие по сектори за предходната година.

ПМС № 121 от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз беше изменено и допълнено в бр. 34 от 29.04.2011 г. и бр. 54 от 15.07.2011 г. на Държавен вестник. Въвеждат се текстове, които въвеждат категорична забрана в процедурите за подбор на проектни предложения да участват лица, попадащи в хипотезата на конфликт на интереси или да имат интерес от одобряването на даден проект, в т. ч. председатели и др. лица, участващи в комисиите. Определят се и минимални срокове за набиране на проектни предложения по процедурите. Към елементите на обявата, които могат да се променят по време на набиране на проекти се добавят случаите на увеличаване ресурса за обявата, отстраняване на технически грешки или промени, свързани с националната политика в дадената област. Въвежда се възможността кандидатите да подават своите проектни предложения чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз. Определя се, че бенефициентите могат да възразяват срещу предложението за отхвърляне на дадено проектно предложение, само ако това се е случило на етапа оценка на административното съответствие и допустимостта. Ръководителят на УО следва да определи лица, които да разгледат основателността на всяко постъпило възразение и да се произнесат в определен срок по аргументите във възразението.

ПМС № 155 от 06.06.2011 г. за определяне на условията, критериите и реда за финансово подпомагане на общините за достъпа им до финансиране от фонда за органите на местното самоуправление в България „ФЛАГ”. С постановлението се дава възможност със средства от фонда да се покриват в процентно отношение лихви и такси по управление на дълга към фонда. Въвежда се и методика за определяне на кредитния потенциал на общините на базата на интегрална оценка, изчислена по критерии, както и за групирането им, съобразно която се определя процентът, с който се възстановяват разходите, направени от общините за такси и лихви във връзка с ползваните заеми.

ПМС № 9 от 12.01.2011 г., с което се одобрява проектът на Договор между Министерството на финансите и Българската банка за развитие за определяне на условията за кредитиране на финансов недостиг на бенефициенти по оперативните програми „Транспорт”, „Околна среда” и „Регионално развитие” със средства от Кредитното споразумение за структурен програмен заем между Република България и Европейската инвестиционна банка с направените изменения, допълнения и уточнения и приложените към него проект на Договор за гаранционен депозит и проект на Агентски договор като основа за водене на преговори.

2.3. СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

В резултат от прилагането на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.” са установени редица проблеми, оказващи влияние върху програмата, които могат да бъдат разделени в няколко основни групи:

Проблеми, свързани с Бенефициентите и предприети мерки за решаването им:

Необходимост от засилване на капацитета на общините за подготовка и изпълнение на инвестиционни проекти

По отношение на бенефициентите основният проблем е забавената подготовка на проекти за кандидатстване по ОПОС, като бенефициентите срещат значителни затруднения на всеки един етап. Поради необходимостта от специфична експертиза за подготовка и управление на проекти. Поради тази причина, бенефициентите най-често пристъпват към наемане на външна помощ, което не винаги води до извършване на работата с необходимото качество. В тази връзка, бенефициентите не успяват да контролират процеса и това води до проблеми с включване на недопустими за финансиране дейности, което налага последваща промяна на обхвата на проекта и съответно на редица документи.

Продължава процесът по подпомагане на общините с цел подаване на качествени проектни предложения. Подготвената документация се разглежда на предварителни консултации, по време на които кандидатите по процедурите имат възможност да поискат и получат разяснения както по формуляра за кандидатстване, така и по други въпроси, свързани с процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. След успешно преминаване през този етап, на бенефициента се издава становище, което е предпоставка за подаване на проектно предложение.

Следващата **таблица** представя в обобщен вид инициативи за бенефициенти, които Управляващият орган и Междинното звено на ОПОС проведеха през 2011 г.

Вид инициативи	Брой
Информационни дни	2
Консултации	180
Преглед на документация	125
Обучения на място	6
Обучения тип семинар	8
Други	1
ОБЩО ИНИЦИАТИВИ	322

По място на провеждане	Брой
в София	180
с отделяне от работното място в страната	5
на работното място	11
друго	126

Оказване подкрепа на място

По инициатива на УО се извършват посещения на място за подпомагане/ускоряване на подготовката на проектни предложения в сектор “Води” (Албена, Балчик, Варна) и „Отпадъци” (Габрово, Левски, Луковит, Провадия, Панагюрище, Плевен, Ямбол, Своге).

През 2011 г. се идентифицира необходимост от подпомагане на място изпълнението на инфраструктурните проекти по програмата. Като надграждаща мярка, освен консултациите в рамките на МОСВ, са сформирани групи от технически сътрудници. Те подпомагат екипите на общините по места в началната фаза на подготовка и изпълнение

на проектите. Съгласно заявените от бенефициента нужди, на място се изпращат съответните специалисти (юристи, инженери, икономисти). Тази мярка води не само до съкращаване на времето за подготовка и оценка на проектното предложение, но гарантира и качество на тръжната документация, целесъобразно и по-добро изпълнение на проекта. За периода след обявяването на тази възможност, стана ясно, че интересът от страна на общините е много голям и наличният експертен капацитет не е достатъчен за да го обезпечи.

Предвижда се работата на групите да се подпомага от експерти по линия на инициативата JASPERS.

Ангажиране на инициативата JASPERS за ускоряване на изпълнението на проекти в секторите “Вик” и “Отпадъци”

Предвижда се техническа помощ по линия на инициативата JASPERS през 2012 г. също да подпомогне реализацията на 20 ключови проекта в сектор “Води” и на проектите в сектор “Отпадъци”. Конкретните теми на помощта ще бъдат уточнени при стартирането на работата на консултантите от инициативата след анализ на конкретните нужди.

Осигуряване на собствен принос за изпълнение на проектите от страна на бенефициентите

Осигуряването на собствен принос от общините все още е въпрос от особена важност по отношение на проекти, финансирани със средства от фондовете на ЕС (в изпълнение на РМС № 705 от 2009 г.), както и дали това се отнася до проекти, които генерират приходи. Големите инфраструктурни проекти не са по силите на бюджетите на общините, които не разполагат с достатъчно приходи, така че да осигурят собственото си участие. По отношение на проектите, генериращи приходи, доходността се формира от таксите, събирани от потребителите, но следва да се отбележи, че тези такси са приход за оператора, а не за собственика на инвестицията. Въпреки че това отговаря на методологията за изготвяне на Анализа разходи-ползи, се изкривява реалното задължение за осигуряване на собственото участие. Поради неясноти в Закона за водите, все още не е наличен механизъм за ангажиране на оператора с частично или цялостно финансиране на собственото участие на бенефициента. Тези факти поставят под съмнение последователния и еднозначен подход за прилагане на това РМС.

Процедури по подготовка и провеждане на обществени поръчки и свързани с това забавяния в графика на изпълнение и налагане на финансови корекции

Във връзка с напредналия етап на програмния период е необходимо съществено да се ускори реалното изпълнение на проектите по ОПОС. МОСВ призова общините (чрез сайта на програмата и писма), чиито проекти се оценяват, да започнат разработването на документацията за възлагане на обществените поръчки, свързани с проектите. Съгласно правилата на програмата, провеждането на обществени поръчки преди сключването на договора за БФП е допустимо.

Въз основа извършения анализ на причините за допусканите нарушения **при възлагане на обществени поръчки**, УО и МЗ предприеха мерки за минимизиране на риска при провеждането им. Проведени бяха обучения на бенефициенти, на които се обърна внимание на най-често допусканите грешки. На електронната страницата на ОПОС се публикува информацията относно грешките, допуснати от конкретни бенефициенти по програмата, и препоръки за предотвратяването на повторното им допускане.

Намаляване на административната тежест

С цел намаляване на административната тежест за бенефициентите, беше опростен процесът на докладване. Бяха премахнати месечните справки, тъй като те не доказаха своята добавена стойност и поради формалния характер на представената в тях информацията. При новия начин на докладване, акцентът е поставен върху качеството на докладите за напредък и тримесечните справки, които да дават пълна информация за физическия напредък на проектите.

Поради идентифицирани проблеми в отчитането и верификацията на разходи, свързани с възнагражденията за управление и изпълнение на проекти по приоритетна ос 3 на ОПОС, бяха предприети редица мерки. След **приемането на измененията в ПМС 55/2007**, регламентиращо облекчен режим за възлагане на задачи на лица, чийто автобиографии са били предмет на оценка, на страницата на оперативната програма бе публикуван примерен образец на Заповед за определяне на екип за управление за бенефициенти – административни структури. За улеснение на бенефициентите бяха предоставени указания и списък на документи, които са необходимите за отчитане на разходи, свързани с работата на доброволци.

Организирано обучение за бенефициенти

- В периода 26-29 април 2011 г. МЗ проведе обучение, насочено към бенефициенти по ОПОС за проекти, които са текущи, одобрени по новообявени процедури и в процес на оценка. Представените теми целяха да повишат капацитета на бенефициентите в области, където най-често се допускат грешки: процес на докладване, верификация на искания за средства, нередности, поддържане на адекватна одитна следа, провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки. Присъстваха 198 представители на различни бенефициенти.
- През декември (21,22 и 28.12) в гр. София бе проведено обучение на бенефициенти по новообявена процедура BG161PO005/11/1.12/02/25 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации между 2 000 и 10 000 екв.ж.". Присъстваха 96 представители на бенефициенти.

Административен капацитет на Управляващия орган и Междинното звено на ОПОС

Повишаване на капацитета на УО и МЗ на ОПОС с инженерни, финансови и юридически експерти

След като се анализира броят на постъпилите проектни предложения по обявените през 2010 и 2011 процедури, УО и МЗ отново се сблъскаха с въпроса за недостатъчния капацитет за изпълнение на отговорностите им съгласно Вътрешните правила за оценка по процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В двете звена, а и в МОСВ като цяло няма достатъчен брой квалифицирани експерти за провеждане на предварителни констатации и за участие в експертните работни групи. С този проблем, УО и МЗ предприеха мерки в няколко направления.

В резултат на усилията на УО на ОПОС и останалите управляващи органи се предложи създаването на длъжност „сътрудник по управление на европейски проекти и програми“. На тази длъжност се наемат висококвалифицирани специалисти в необходимите на УО области, а възнагражденията им са конкурентни на тези в частния сектор.

След създаването на длъжността „сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ и съответно промени в щатното разписание на МОСВ, щатът на дирекция „Кохезионна политика за околна среда“ е увеличен с 15 експертни бройки, а на

дирекция „Фондове на ЕС за околна среда” - с 20. До края на първото тримесечие на 2011 г. са назначени 9 сътрудници в дирекция КПОС, до средата на 2011 г. наетите са 14, а в края на годината бройката е запълнена. Назначените сътрудници в МЗ до края на месец март са 6, до средата на годината – 15 и до края на годината – 17. Назначените служители са тесни специалисти в области, покриващи жизнения цикъл на проектите – ВиК специалисти, експерти в управлението на отпадъци, юристи и икономисти.

Предвид факта, че основният проблем е липсата на добре подготвени проектни предложения, привлечените в УО кадри са насочени основно към консултиране на бенефициентите по време на подготовката на проектните предложения и издаването на „предварителни становища”. Поддържането на непрекъснат контакт с потенциалните бенефициенти спомага не само за гарантиране на качеството на одобрените за финансиране проекти, но и допринесе за цялостното ускоряване на процеса на тяхната подготовка.

Избраните в МЗ на ОПОС служители следва да подпомагат процесите по оценка на постъпилите проектни предложения за финансиране по ОПОС, осъществяване на предварителен и последващ контрол по документациите, проверки на място за констатиране на физическото изпълнение на обектите, верификация на исканията за средства по инфраструктурните обекти,.

Мотивация на експертния състав в УО и МЗ на ОПОС

И двете дирекции са наясно с нуждата от мотивация на персонала като един от основните механизми за задържане и привличане на експертен капацитет. Разработена бе Методология за определяне размера на допълнително материално стимулиране за служителите на дирекции КПОС и ФЕСОС, която бе одобрена от министъра на околната среда и водите. Показателите за оценка на приноса на експертите са свързани със степен на постигане на изпълнението на преките изисквания, степен на показване на компетентности, поведение и отношение към възложените задачи и умения, инициативност и стремеж за изпълнение на поставените пред дирекцията цели.

В резултат от въведената методика, текучеството бе силно редуцирано, с което се постигна задържане и надграждане на съществуващия капацитет и не на последно място – служителите са мотивирани да се развиват и да влагат максимални усилия за постигане целите на програмата.

Повишаване на капацитета посредством обучения

С оглед укрепване и надграждане на съществуващия административен капацитет в УО, участията на експерти в различни обучения наброяват 270 и са на следните теми:

ТЕМА
Управление на отпадъците. Европейски норми и практики
Проектиране и изграждане на регионални депа за битови отпадъци
Проектиране и изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи
Управление на строителни инженерингови договори (с използване на договорни условия на ФИДИК)
Практическо управление на договори по Червената и Жълтата книга на ФИДИК
Инфраструктурни проекти, финансирани със средства на ЕС - разработване, анализ и оценка на изпълнението им
Финансови корекции

Анализ Разходи-Ползи
Одобряване и изчисляване на разходи за финансиране от ЕФРР и КФ проекти, генериращи приходи
Основни познания за Visual Basic и прилагането им за автоматизиране на задачите в MS EXCEL
Обработване на големи масиви с информация в MS EXCEL с LOOKUP и DATABASE функции
Презентационни умения. MS POWER POINT
Анализиране на данни с PIVOTTABLE в MS EXCEL
Електронни таблици с MS EXCEL
Функции в MS EXCEL
Управление изпълнението на проекти с MS PROJECT
Делови умения - водене на срещи, преговори и презентирание (на англ.език)
Одит на Европроекти
Вътрешен и външен одит на проекти и програми, финансирани от ЕС
Операционен риск
Практическо ръководство за оценка на рисковете и контролите
Международна конференция за оценка: Какво е новото и какво работи в сферата на кохезионната политика на ЕС през периода 2007–2013 г.: открития и уроци за програмния период 2014-2020 г.
Държавни помощи и приходи: Контрол на специфичните рискове
Практически умения за деклариране и управление на конфликта на интереси
Конфликт на интереси - правна рамка и практики
Научените уроци от практиката на Съда на Европейските общности в Люксембург и влезлите в сила решения на Комисията за защита на конкуренцията. Правна защита на финансовите интереси на общността срещу нередности при разходването на еврофондовете чрез новата кодифицирана уредба на обществените поръчки в изменения и допълнен ЗОП
Превенция на нередностите и измамите при усвояване на средствата от Структурните фондове
Механизми за противодействие на корупцията при обществените поръчки
Противодействие на корупцията в процеса на управление и контрол на средствата от европейския съюз
Професионално работно обсъждане на предстоящите промени в ЗОП с цел преодоляване на конкретни проблеми от практиката
Инвестиционните проекти – строителство, водна и пътна инфраструктура – като обект на обществена поръчка по ОПОС, ОПРР, ОПТ и ПРСР
Практически въпроси по прилагането на обществените поръчки. Практиката на върховния административен съд, комисията за защита на конкуренцията и сметната палата в областта на обществените поръчки
Изготвяне на технически задания за възлагане на обществени поръчки, свързани с изпълнението на КП на ОП
Обществените поръчки-практически проблеми и очаквани промени
Как да прилагаме кодифицирания ЗОП от 2011 г.: Предварителен и последващ контрол, рамкови договори, in-house procurement

Практическо прилагане на Закона за обществени поръчки и избягване на често допускани нарушения
Новите моменти при възлагане и контрола на обществените поръчки – причини и последици
Правна уредба и приложение на гражданския процесуален кодекс
Практически въпроси по прилагането на административно-процесуалния кодекс
Закона за устройство на територията - Практически проблеми в енергийни и инфраструктурни проекти
Участие на България в процеса на вземане на решения от институциите на ЕС
Околна среда, климат и бъдещи многогодишна финансова рамка на ЕС
Новите регламенти, новите оперативни програми
Държавен протокол и церемониал
Разработване на проекти, финансирани със средства от ЕС
Разработване на проекти по оперативни програми
Управление, мониторинг и отчет на проекти по оперативни програми
Техническа помощ за европейските структурни фондове
Шести европейски годишен симпозиум „Фондове на ЕС 2011 г.”
Счетоводна отчетност в бюджета на средствата по проекти, финансирани по Оперативните програми
Верификация на искания за средства: откриване, отстраняване и предотвратяването на грешки в процеса на верификация

С цел укрепване на административния капацитет на служителите на МЗ на ОПОС, експерти от дирекция ФЕСОС взеха участие в следните специализирани обучения:

ТЕМА
Актуални проблеми и решения при проектирането и финансовото оптимизиране на проекти за канализации и пречистване
Проектиране и изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи
Проектиране и изграждане на ПСПВ и на ПСОВ
Проектиране и изграждане на регионални депа за битови отпадъци
Представяне на промените в новото ДНФ №6/21.10.2010г.- организация на счетоводния процес.
Верификация. Подобряване на превенцията, откриване и коригиране на грешките
Верификация на искания за средства: откриване, отстраняване и предотвратяването на грешки в процеса на верификация
Обучение в Брюксел по проблемите на двойното финансиране
Анализ разходи ползи на инвестиционни проекти
Първо ниво на контрол на средствата от ЕС
Контрол, одит и отчетност в публичната администрация
Противодействие на корупцията в процеса на управление и контрол на средствата от ЕС
Практически умения за деклариране и управление на конфликта на интереси

Годишен форум за борба с корупцията в ЕС 2011
Как да бъде изградено успешно европейско партньорство за по-добро усвояване на фондовете на ЕС
Управление на строителни и инженерингови договори (с договорните условия на ФИДИК)
Практическо управление на договори по Червената и Жълтата книга на ФИДИК.
Инфраструктурни проекти, финансирани със средства на ЕС - разработване, анализ и оценка на изпълнението им
Разработване на проекти по оперативни програми
Управление, мониторинг и отчет на проекти по оперативни програми
Европейска интеграция и регионализъм: Европейска икономическа интеграция и регионално развитие
Управление на проекти
Електронни таблици с MS EXCEL (напреднали)
Функции в MS EXCEL
Управление изпълнението на проекти с MS PROJECT
Изменения на нормативната уредба по обществени поръчки, практически въпроси и решаване на работни казуси по прилагане на ЗОП и специфики при осъществяването на контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани със средства от ЕС
Практическо прилагане на ЗОП и избягване на често допускани нарушения
Инвестиционните проекти – строителство, водна и пътна инфраструктура – като обект на обществена поръчка по ОПОС, ОППР, ОПТ и ПРСР
ЗУТ– практически проблеми в енергийни и инфраструктурни проекти

Обучения и обмяна на опит в чужбина

В посока засилване на административния капацитет, служителите на дирекции КПОС и ФЕКОС взеха участие в работни посещения в Барселона и Валенсия (Испания), Рим (Италия) и Лисабон (Португалия). Срещите позволиха на участниците да се запознаят с програмите в сектор „Околна среда” на други държави членки на ЕС и да почерпят идеи от добри практики от тяхното прилагане. Работните посещения във Валенсия с конкретна тематика, насочени към обмяна на добри практики и опит за проекти в секторите „води” (3-7.07.2011 г.) и „отпадъци” (19-22.09.2011 г.). Генерираните идеи по време на посещенията, организирани през 2011 г., спомогнаха за включването на нови техники в работния процес по пътя към подобряването на управлението и изпълнението на ОПОС.

В изпълнение на заповед № РД-ОП-39/08.07.2011 г. на Министъра на околната среда и водите, беше разработена единна концепция за третиране на утайките от градски пречиствателни станции за отпадни води (ГПСОВ) на национално ниво. Сформираната със Заповедта експертна работна група (ЕРГ) събра и анализира информацията за изградените и предстоящите за изграждане пречиствателни станции. Разгледани бяха вариантите за третиране на генерираните от тях утайки, както и на наличните за страната възможности за тяхното оползотворяване и обезвреждане. Информацията е представена аналитично, таблично и като географска база данни. Паралелно беше направен преглед на наличната нормативна уредба допускаща използване/оползотворяване на утайки от ПСОВ за различни цели. За постигане целите

на поставената задача ЕРГ направи визита в Испания за обмяна на експертни знания и добри практики с друга страна членка на ЕС.

Обученията на служителите от дирекция „Кохезионна политика за околна среда” и „Фондове на ЕС за околна среда” са важно средство за систематизирано и фокусирано повишаване на капацитета на кадрите в структурите. Участието на експертите в курсове и семинари през 2011 г. даде отражение в ефективното и ефикасно изпълнение на техните задължения, а оттук и допринесе за по-доброто управление на проекти, финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”.

Други

Забавена реформа във водния сектор:

Съгласно разпоредбите на Закона за водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места (чл. 10, ал. 1, т. 1), координира дейността на ВиК асоциациите (чл. 10б, ал. 2, т. 4) и е принципал на ВиК дружествата, в които държавата е едноличен собственик на капитала и на дружествата, с държавно участие в капитала.

Ролята на ВиК операторите е изключително важна по време на подготовка, изпълнението и експлоатацията на проектите, изградени с безвъзмездна финансова помощ от оперативната програма.

Към 2011 г. операторите, предоставящи ВиК услуги в страната, са държавни, общински или смесени търговски дружества, които са изправени пред предизвикателствата на стартиралата реформа във ВиК сектора, породена от необходимостта за уреждане на разпокъсаната собственост върху ВиК активите в страната и необходимостта от устойчиво развитие и експлоатация на инфраструктурата. Съгласно измененията в Закона за водите, собствеността върху ВиК инфраструктурата следва да бъде публична държавна и публична общинска. Управлението на ВиК системите следва да се осъществява от асоциации по ВиК.

Недостатъчно бързи темпове на договаряне и усвояване на средствата по ОПОС:

Причини:

- **Липса на добра подготовка на проектните предложения.**

С оглед гарантиране качеството на подадените проектни предложения, още през 2010 г. УО въведе изискването проекти да не могат да се вхордират без издадено предварително становище за съответствие на проекта с определените изисквания на които те следва да отговарят. За всяко проектно предложение от страна на ТЗ към УО са давани препоръки в становищата, но у бенефициентите липсва воля или възможности да отстранят направените бележки, поради факта че работата на изпълнителите е окончателно приета. Това доведе до подаване за оценка на проектни предложения, при които не са отстранени бележките от становището. Прилагането на подобен подход от бенефициентите доведе до сериозни затруднения в работата на оценителните комисии, като се налага връщането за преработка на документациите по повече от един път. При всяко връщане за преработка срокът за извършване на оценка спира да тече, като в повечето случаи бенефициентите са поискали удължаване на дадения им от експертната работна група срок. Всички проектни предложения са оценявани в рамките на регламентирания срок (66 работни дни), но като се добави времето за преработка на

документите, сроковете, за които се извършва оценката значително надхвърля нормативно определените такива.

- **Обжалване на процедурите за обществени поръчки обявени от бенефициентите.**

Икономическата и финансова криза доведе до свиване на пазарите в редица отрасли, включително строителството и проектирането. Свежият финасов ресурс от оперативните програми се явява необходимата «глътка въздух» за бизнеса, поради което през 2011 г. продължи яростната конкуренция за спечелването на обществени поръчки, финансирани по ОПОС. По обявените тръжни процедури документацията закупуват средно над 15 дружества, а кандидатстват по минимум 5. В тази ситуация се забелязва ожесточено оспорване на решенията на възложителя за избор на изпълнители от недоволни кандидати. Обжалванията понякога са неоснователни, но преминаването им по цялата верига (КЗК и ВАС) отнема месеци, в които бенефициентът не може да сключи договор с избрания изпълнител, съответно не може да започне изпълнението на дейностите по проекта.

- **Тежък процес на оценка**

Поради наличие на редица неясноти в проектите и разминавания в документите, процесът на оценка отнема дълго време. Вследствие от коментарите, получени от Европейската комисия по отношение на оценката на проекти по приоритетна ос 1 на ОПОС, процедурите за оценка изискваха прекалено много документи, които утежни от една страна процеса на подаване на проектни предложения от страна на бенефициентите. От друга страна, при наличие на несъответствия в подадените документи, процесът на оценка се забавя допълнително.

Предприети мерки от екипа на ОПОС за ускоряване изпълнението на програмата:

- **Подпомагане на реформата във ВиК сектора**

Успешното и ускорено реформиране на ВиК сектора е необходима предпоставка за ефективното планиране, управление и експлоатация на инфраструктурата, изградена или рехабилитирана с европейски средства.

Съзнавайки отговорността си към този процес, УО на ОПОС предложи, а членовете на КН одобриха допълнение на ОПОС чрез включването в рамките на приоритетна ос 1 на нова дейност, насочена към стратегическо планиране и укрепване капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора за осигуряване устойчивото управление на ВиК инфраструктурата, с бенефициент Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

- **Строг контрол и регулярен анализ на финансовото изпълнение на ОПОС**

Управляващият орган на ОПОС извършва периодични анализи на финансовото изпълнение на програмата с оглед необходимостта от предприемането на своевременни действия за ускоряване темповете на верификация на представените от бенефициентите искания за средства. През 2011 г., с оглед по-добро финансово изпълнение на програмата се въведе допълнителна мярка - изготвяне на тримесечен план за действие за извършването на верификации и плащания по програмата. Отчитайки полезния ефект в резултат от прилагането на подобен подход за по-стриктен контрол по отношение на постъпилите за проверка документи, УО съвместно с МЗ прилагат този стил на работа и през настоящата година. Така с поставянето на краткосрочни и по-конкретни цели се дава по-добра възможност за проследяване на изпълнението им и

предприемане на корективни мерки при констатирани закъснения. Въпреки че планът за действие е тримесечен, експертите в оперативната програма ежемесечно извършват преглед и текущ анализ на изпълнението на планираните стойности.

- **Сключване на предварителни договори с бенефициентите**

На база на извършвания редовен преглед на изпълнението на оперативната програма през 2011 г. се отчете, че е необходимо да се ускори процесът на договаряне с бенефициентите по оперативната програма още докато проектите са в оценка. Това води до постигане едновременно на три резултата – позволява да се засили темпа на договаряне от страна на УО, дава сигурност на бенефициентите и осигурява възможност за обявяване на обществени поръчки от тях. Това дава възможност за сключване на търговски договори, с което се ускорява процеса на изпълнение на строителните работи и се гарантира определеният краен срок за изпълнение на проектите. От началото на 2012 г. се проведеха срещи с общините, чиито проекти са в оценка, като беше обяснена целта и условията, при които могат да се сключат предварителните договори. Това е допустимо при потвърден обхват на инвестицията или след първото становище на Експертната работна група. Първите бенефициенти, които се възползваха от тази възможност са общините Столична – за фаза I на регионалната система и Пловдив и Добрич за водните си проекти, които обявиха поръчки за строителство и доставка на стойност над 200 млн. лв.

- **Активна подкрепа на бенефициентите**

Липсата на конкурентен елемент по новите процедури по ОПОС (бидейки на директно предоставяне), води до по-активен и качествен диалог с бенефициентите на всеки етап от проекта, а това от своя страна е предпоставка за представяне на все по-добри проектни предложения. Тези мерки подобриха управлението и изпълнението на оперативната програма, но предполагат и повече усилия от страна на Управляващия орган и Междинното звено по ОПОС. След установяване на проблемните области, нова беше предприета поредица от мерки: допълнителен преглед на проекти, сключване на допълнителни споразумения, изменение и допълнение на системите за финансово управление и контрол и други.

- **Опростяване на изискуемите за кандидатстване документи**

С оглед ускоряване на процеса на оценка на проектни предложения, при обявяването на процедура BG161PO005/11/1.12/02/25 «Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации между 2 000 и 10 000 екв.ж.», Управляващият орган значително опрости изискуемите документи, като например вече не се изискват документи, които предшестват и са необходимо условие за издаването на друг документ.

2.4. ИЗМЕНЕНИЯ В КОНТЕКСТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПОС (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)

На Десетото заседание на Комитета за наблюдение (КН) на ОПОС, проведено на 10 юни 2011 г., членовете му одобриха допълнение в т.1.4. „Типология на дейностите, включени в приоритетната ос” – се добави подточка 8 „Стратегическо планиране и укрепване капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора за осигуряване устойчивото управление на ВиК инфраструктурата”. В т.1.7. „Бенефициенти” – се добави „структури в Министерство на регионалното развитие и благоустройството, ангажирани в координацията и контрола на реформата във ВиК сектора”. Одобрението на финансиране на мерки по укрепване капацитета на ВиК асоциациите и реформиране на ВиК сектора ще доведе до успешна реформа във този сектор, поради факта, че той координира дейността на ВиК асоциациите и е принципал

на ВиК дружествата, в които държавата е едноличен собственик на капитала или притежава част от капитала. С допълнението ще се подпомогне предоставянето на техническа подкрепа и изграждане капацитета на ВиК асоциациите и ВиК операторите и изготвянето на стратегически документи за управление и развитие на ВиК сектора.

На 2 ноември 2011 г., с писмо от Председателя на Комитета за наблюдение г-жа Ивелина Василева, на основание чл. 7, т. 1 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение инициира писмена процедура за вземане на решения.

За одобрение от членовете на КН бяха представени следните документи:

- Изменение на Стратегически план за техническа помощ за периода 2007 - 2013 г. С изменението се постига ясна приоритизация на финансовия ресурс по ос 4, като се включват и дейности с които да се подпомогне процеса на подготовка за следващия програмен период.
- Критерии за избор на проекти по процедури „Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора, за осигуряване устойчиво управление на ВиК инфраструктурата” и „Разработване на планове за управление на риска от наводнения”.
- Предложение за нов подход на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за „Изпълнение на дейности за устройство и планиране на паркове и резервати” по приоритетна 3 на ОПОС. С този се даде възможност за предоставяне на БФП на ДПП, ДНП и РИОСВ (за дейности в резервати и поддържани резервати) за целия оставащ период на програмата. Дейностите от бенефициентите се планират дългосрочно и цялостно, въз основа на плана за управление на съответната територия или нуждите на същата.

В срока за получаване на становище бяха подадени положителни становища от повече от половината членове с право на глас, с което бяха одобрени предложените документи.

На Единадесетото заседание на Комитета за наблюдение, членовете одобриха изменение на „Механизъм за развитието на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на ОП „Околна среда 2007 - 2013 г.”. Съгласно направен анализ от УО се установи, че след финансиране изграждането на 19-те регионални системи за управление на отпадъците (РСУО), при допусканията, възприети в цитирания анализ, би следвало да остане ресурс между 145,3 млн. лв. и 253,7 млн. лева. Това дава възможност да се покрият нуждите не само на проектите, предвидени в Механизма, а и други мерки и проекти.

Поради това че в Механизма е заложена възможност при констатиране на забавяне или спестявания по приоритетни проекти, наличният ресурс да бъде пренасочен към други необходими мерки, с оглед усвояване на всички средства и финансиране на дейности в изпълнение на законодателството. В тази връзка, оставащият ресурс по ос 2 на ОПОС, така както е посочен в анализа, може да бъде преразпределен за финансиране на:

- проекти за рекултивация на старите общински депа, включително и такива, предвидени за финансиране по Постановление № 209 на Министерски съвет от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци (ПМС № 209/2009). По този начин ще се подпомогне

изпълнението на изискванията на Директива 1999/31/ЕО в условията на финансова криза, когато националното финансиране не достига;

- проекти за доизграждане на РСУО, подготовката на които е финансирана по линия на техническа помощ на ОПОС, вкл. допълнителни клетки, съоръжения за предварително третиране, съоръжения за компостиране, с оглед постигане изискванията на Рамковата директива за отпадъците - например РСУО за региони Омуртаг, Хасково, Разград и др.

За финансирането на горните мерки се прие изменение на Механизма за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците на ОП “Околна среда 2007-2013 г.” с което да се предостави безвъзмездна помощ:

- Предоставяне на БФП за проекти извън 23-те РСУО, разработени по ТП по ОПОС за доизграждане на регионалните системи по НПДУО;
- Финансиране по ОПОС на закриването (рекултивацията) на старите общински депа.

2.5. ВАЖНИ ИЗМЕНЕНИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 57 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) №1083/2006 (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)

През отчетния период няма съществени изменения съгласно чл. 57 от Регламент (ЕО) №1083/2006.

2.6. ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ ИНСТРУМЕНТИ

През 2011 г. няма изменения по отношение на разделителната линия между оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” и останалите оперативни програми и Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г., финансирани от ЕС.

Разделителна линия с Програмата за развитие на селските райони:

По приоритетна ос 1 на ОПОС могат да получават финансиране общини, в рамките на които попадат агломерации с над 2000 е. ж. и/или общини, включени в Приложение 7 от ОПОС. Дейностите във връзка с изграждане и подобряване на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с под 2 000 е. ж. от селските райони, извън изброените в Приложение 7, се финансират със средства от мярка „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г.

През 2011 г. прилагането на Оперативна програма „Околна среда” в сектор „Води” е изцяло фокусирано върху агломерациите с население над 10 000 е. ж., но са предприети превантивни мерки за спазване на разделителната линия. (вж. Мерки за предотвратяване на двойно финансиране по ОПОС)

Разделителна линия с ОП Регионално развитие:

Финансирането на дейности по водоснабдяване и канализация на населени места с над 2 000 екв.ж. попадат под отговорността на МОСВ и ОПОС. По ОП „Регионално развитие” се финансират, където е необходимо, единствено дейности, свързани с изграждането, реконструкцията и рехабилитацията на водопроводни и канализационни връзки и съоръжения, свързващи главни мрежи с отделни обекти на икономическата и социалната инфраструктура, допустими за финансиране по ОП „Регионално развитие”.

Инструменти, по които е предвидено осигуряване на съфинансиране по ОПОС:

На 11 юли 2008 г. Народното събрание прие Закон за ратифициране на Кредитно споразумение за структурен програмен заем (съфинансиране по Фондовете на ЕС 2007-2013) между Република България и Европейската инвестиционна банка (обн. ДВ бр. 66/2008 г.), с което ЕИБ отпуска на централния бюджет на Република България 700 (седемстотин) млн. евро за осигуряване на съфинансиране на проекти, които се очаква да ползват безвъзмездни помощи от ЕС през програмния период 2007-2013.

Фонд за органите на местно самоуправление в България - ФЛАГ подкрепя общините за успешно изпълнение на проекти по оперативните програми, посредством осигуряване на средства за „мостово” финансиране на разходите на общините по проектните предложения. Фондът си взаимодейства с УО на програмите, като най-голям процент от исканията за кредити е от страна на бенефициентите по ОП „Регионално развитие” и ОПОС. Механизмът на финансиране предвижда различни степени на подпомагане на общините.

През 2011 г. се запазва тенденцията общините да използват ресурса на ФЛАГ основно при подготовката на проекти за кандидатстване. Сключени са 10 договора с общини-бенефициенти по ОПОС за отпускане на заеми на обща стойност 10 698 622 лв., което бележи лек ръст в сравнение с предходната година. Кредитираните проекти са само за изпълнение на проекти във водния сектор, от които 8 са за техническа помощ, а 2 са за изпълнение на инфраструктурни проекти.

Фондът е кредитирал общините Брезово, Гурково, Вълчедръм, Кубрат, Омуртаг, Стралджа (два проекта), Димитровград, Перник, Лом, Якоруда, Руен.

От кредитираните общини по процедурите за над 10 000 е. жители са кандидатствали Гурково, Димитровград, Лом, Кубрат. Останалите общини попадат в обхвата 2 000 - 10 000, като в срока за подаване на прединвестиционни проучвания (ПИП) те са подали своите документи и са декларирали проектната си готовност.

УО на ОПОС поддържа активна връзка със служителите на фонда, като регулярно се обменя информация за сключените по оперативната програма договори и отпуснатите кредити на общините.

Мерки за предотвратяване на двойно финансиране по ОПОС:

Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от структурните инструменти на ЕС в България е съществена част от мерките за предотвратяване на двойното финансиране между оперативните програми. ИСУН е разработена в съответствие с изискванията на европейските регламенти относно Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за наличие на надеждни системи за мониторинг и финансова отчетност. Системата е изградена така, че да отговаря на специфичните нужди на България - в съответствие с броя на оперативните програми, като системата е с контролиран достъп, като потребителите ѝ се определят със специални заповеди на министрите, отговорни за европейските фондове. Разработени и въведени в експлоатация са модули „Регистрация”, „Оценка”, „Договори”, „Управление на проекти”, Финансов модул - частта за „Искане за плащане” и „Финансов отчет” (на ниво договор), и модул „Проверки на място и управление на нередности” - частта, свързана с „Проверки на място” и „Подозрения за нередности”. С цел осигуряване на пълна информация относно финансирането на проектите от ЕС, още през 2010 г. беше разработен интерфейс връзка между Информационната система за администриране и контрол, поддържана от Държавен фонд „Земеделие” и ИСУН. По този начин бе дадена възможност проектите за изграждане/реконструкция на ВиК инфраструктура, финансирани по мярка 321 „Основни услуги за икономиката и населението в селските

райони” да бъдат отразени в ИСУН и по този начин УО на ОПОС да извършва необходимите проверки преди финансиране на подобни проекти.

Отделно от възможностите, които предоставя ИСУН, ОПОС разполага със собствен механизъм за избягване на двойно финансиране, който функционира в рамките на Комитета за избор и координация на проекти (КИКП), предвиден в оперативната програма, както и в чл. 26, ал. 1 от ПМС 121/2007.

Поименният състав на КИКП е определен със Заповед РД-345/07.04.2010 г., изменена със Заповед РД-ОП-41/08.12.2010 г. и Заповед № РД-ОП-57 от 20.10.2011 г. на министъра на околната среда и водите и функционира в три състава в зависимост от приоритетната ос на оперативната програма. В състава на КИКП са включени представители на УО на ОПОС, МЗ на ОПОС, съответните специализирани дирекции на МОСВ и Изпълнителната агенция по околна среда, управляващите органи на оперативните програми, Програмата за развитие на селските райони и Програмата за рибарство и аквакултури, Министерство на финансите, както и представители на изпълнителните агенции по предприемаческите инструменти. Експертите събират информация и докладват пред КИКП относно припокриване на преминалите оценка и предложени за финансиране проекти по ОПОС с други проекти и други източници на финансиране.

Комитетът за избор и координация на проекти работи на основание на Вътрешни правила, приети със Заповед № РД-ОП-44 от 09.08.2011 г. на министъра на околната среда и водите. КИКП извършва проверка дали всеки един от проектите, предложени за финансиране в доклада от оценителната комисия, както и включените в него дейности, не се финансират от други фондове и инструменти на ЕС. Чрез тази проверка се гарантира, че едни и същи дейности не се финансират от повече от един източник. Ако се установи припокриване на финансирането на цял проект или отделни дейности от него, същият бива изключен от списъка на проектите, предложени за финансиране от ОПОС. При процедурите за директно предоставяне на БФП, тази проверка се извършва в рамките на оценката на проектните предложения от експертната работна група, чрез писмена процедура.

През 2011 г. са проведени неприсъствени заседания на КИКП по обявените и проведени от ОПОС процедури. 14 са неприсъствените заседания на КИКП, от които 2 по 19 процедура (ос 1), 8 по 16 процедура (ос 1), 3 в сектор отпадъци и 1 по биоразнообразие. Проведени са и две присъствени заседания по процедура BG161PO005/10/3.0/2/20 Дейности за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България и BG161PO005/11/3.1/02/23 Разработване на планове за управление на защитени зони за опазване на птици, които не се припокриват със зони за опазване на местообитания. По време на заседанията е изисквана допълнителна информация от кандидатите и участниците в комитета, при което са изяснени случаи при които имаше съмнения за припокриване на дейности. След предоставянето на необходимите сведения случаите са изчистени от съмнения и са сключени ДБФП с кандидатите. От друга страна, експерти от УО на ОПОС участват като членове на Комитетите по наблюдение на другите ОП, което дава допълнителна гаранция за избягване на двойното финансиране.

2.7. УСЛОВИЯ И РЕД НА МОНИТОРИРАНЕ

КОМИТЕТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Комитетът за наблюдение на ОПОС е създаден в изпълнение на чл. 63 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 и при съблюдаване на принципа на партньорство.

Поименният състав на КН е определен със Заповед № РД-ОП-68 от 24.11.2011 г. на министъра на околната среда и водите в съответствие с ПМС № 182 от 21.07.2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и КФ на ЕС (посл. изм. ДВ. бр.54 от 15 Юли 2011 г.). КН на ОПОС следи за ефективното и качествено изпълнение на програмата, като разглежда и одобрява критериите за избор на проекти за финансиране, годишните и окончателни доклади за изпълнението на програмата, други стратегически за програмата документи и следи напредъка по изпълнението на програмата.

През 2011 г. бяха проведени две присъствени заседания на КН по ОПОС и една писмена процедура.

На Десетото заседание, което се проведе на 10 юни 2011 г. членовете на комитета разгледаха и одобриха **Годишния доклад за напредък по ОПОС за 2010 г.** Представителите на ЕК отбелязаха значителния напредък в изпълнението на програмата и прозрачния подход при изготвянето на доклада. Те приветстваха подробното изложение на предизвикателствата, трудностите и предприетите мерки за успешното и ускорено изпълнение на ОПОС. Комитетът прие допълнение в оперативната програма с цел подпомагане на реформата на ВиК сектора у нас. Съгласно него, допустими за финансиране по ОПОС са създаване на специално звено към Министерството на регионалното развитие и благоустройството; укрепване на капацитета на ВиК асоциациите и операторите и изготвянето на стратегически документи за развитие на ВиК сектора.

На Единадесетото заседание което се проведе на 6 декември 2011 г., Комитетът за наблюдение на ОПОС одобри предложения за **промени в Механизма за управление на приоритетна ос 2**. В резултат на тези промени се включват допустими дейности като рекултивацията на общинските депа за отпадъци и дейности, свързани с надграждане и доизграждане на регионални системи за управление на отпадъците, извън 23те, включени в документа. Финансов ресурс за изпълнение на тези дейности се освобождава от реализираните икономии по приключващи проекти. Измененията ще осигурят пълното усвояване на предвидените в бюджета средства за сектор "Отпадъци".

На 2 ноември 2011 г., с писмо от Председателя на Комитета за наблюдение г-жа Ивелина Василева, на основание чл. 7, т. 1 от Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение (КН), беше инициирана писмена процедура за вземане на решения.

За одобрение от членовете на КН бяха представени следните документи:

- Изменение на Стратегически план за техническа помощ за периода 2007-2013 г.
- Критерии за избор на проекти по процедури „Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора, за осигуряване устойчиво управление на ВиК инфраструктурата” и „Разработване на планове за управление на риска от наводнения”.
- Предложение за нов подход на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за „Изпълнение на дейности за устройство и планиране на паркове и резервати” по приоритетна 3 на ОПОС.

В срока за получаване на становище са подадени 27 положителни становища и 0 отрицателни становища от общо 57 члена, от които 49 с право на глас, което е повече от половината членове с право на глас. Съгласно Вътрешните правила за работа на КН, в случай че повече от половината от членовете с право на глас са изпратили положителни становища, решението се счита за прието.

В резултат от проведената писмена процедура, КН на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.” одобри предложените решения.

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕС

В Република България функционира централизирана Информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, която обслужва всички административни структури, участващи в процеса на управление, мониторинг и контрол. Информационната система представлява интернет-базирано приложение и разполага със система за контрол на достъпа на потребителите, в съответствие с техните административни права и задължения. За целта на определени със заповед на министъра на околната среда и водите служители от МЗ, УО на ОПОС и дирекция “Вътрешен одит” (ВО) са осигурени права за достъп до съответните модули на ИСУН.

През 2011 г. беше направена първата стъпка от цялостното преминаване на процеса по кандидатстване, управление, изпълнение и отчитане на проекти по оперативни програми от хартиен към електронен носител, чрез въвеждането в експлоатация на Модула за електронни услуги на ИСУН. Модулът е достъпен чрез Единния информационен портал за обща и специфична информация за Структурните и Кохезионния фонд на ЕС: www.eufunds.bg.

Електронните услуги в ИСУН се използват от кандидатите и бенефициентите по седемте оперативни програми.

В модула право на достъп имат:

- Потенциалните бенефициенти (кандидати), които вече имат възможност да попълват, подават и проследяват формуляра за кандидатстване
- Бенефициентите, които попълват, подават и проследяват състоянието на отчетни документи.

Когато бенефициентът е избрал ползването на електронна услуга, на хартия се изискват само документи, които не могат да бъдат подадени с електронен подпис.

В последните изменения на процедурния наръчник на ОПОС (от септември 2011 г.) е отразена възможността за електронно кандидатстване и отчитане посредством ИСУН. Предстои тестово подаване на проектно предложение, оценка и докладване в ИСУН по ос 4.

Още от октомври 2010 г. част от информацията в единната система е публична, като се предоставят данни за сключените договори по седемте оперативни програми. Достъпни са финансови данни, данни по приоритетните оси на програмите и за отделните проекти.

Основните модули, с които работят оторизираните служители в МОСВ са:

Регистрация (на проектни предложения и договори). Експертите от МЗ използват модула за въвеждане на информация по оси 1, 2 и 3, а експертите от УО – по ос 4;

Финансов модул. Експертите от финансовите отдели в двете дирекции въвеждат и обработват информация по оси 1, 2, 3 (МЗ) и ос 4 (УО).

Нередности и проверки на място. Данните относно извършени и докладвани нередности по оси 1, 2 и 3 се въвеждат в модула от лицата по нередности, които от месец септември 2011 г. са само в УО на ОПОС.

Управление на проекти. Експертите от мониторинговите отдели в двете дирекции въвеждат и обработват информация по оси 1, 2, 3 (МЗ) и ос 4 (УО).

Информация относно цикъла на управление на проектите по отделните оперативни програми се въвежда в модул „Управление на проекти”. Конкретно по ОПОС, бенефициентите изготвят Тримесечни доклади (или доклад за напредък на проект към искане за средства), които по оси 1, 2 и 3 се проверяват и въвеждат в модул „Управление на проекти” на системата от експерти в МЗ на ОПОС – дирекция „Фондове на Европейския съюз за околна среда” (ФЕСОС). По ос 4 се подават Доклади за напредък към искане за средства, които се въвеждат от експерти в УО. Резултатът от работата на експертите, които работят с ИСУН, подлежи на контрол от страна на служители, определен със заповед на министъра на околната среда и водите.

При въвеждане на данни в Системата се прилага Ръководство за потребителя за използване на ИСУН на структурните фондове и Кохезионния фонд. Данните се въвеждат регулярно.

Създадени са профили на всички служители в дирекция ФЕСОС, чиито длъжностни характеристики и служебни задължения предполагат достъп до ИСУН.

В дирекция КПОС са създадени профили на всички служителите, за да се постигне гъвкавост и да се оптимизира работата на Дирекцията. (Исключение правят сътрудниците в Техническото звено.)

През 2010 и 2011 г. одитни екипи от изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз” (ИА „ОСЕС”) извърши втори и трети Системен одит за оценка на ефективното функциониране на Информационните системи, използвани за управление и контрол на Структурните и Кохезионния фондове, целящи да дадат оценка на ефективното функциониране на Информационните системи, използвани за управление и контрол на програмите, съфинансирани от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

Целта на одитите бе да се получи разумна увереност, че използваните Информационни системи могат да предоставят надеждна и релевантна информация (да се оценят процедурите за осигуряване на поддръжката на системите; процедурите за защита и интегритет на данните, да се проверят системите дали предоставят цялата информация, изискваща се от Анекс III на Регламент 1828/2006.

Оценката в съвкупност на цялата налична информация и конкретните резултати от проследяването на предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки от втория системен одит, оценката по целите на одитните ангажименти е, както следва:

Оценка 2 „Работи, но са необходими някои подобрения”, от четиристепенната скала.

Идентифицираните констатации бяха взети предвид и дадените препоръки към тях са изпълнени към настоящия момент.

2.8. НАЦИОНАЛЕН РЕЗЕРВ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО И В ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО, ПРЕДСТАВЕН ЕДИНСТВЕНО ЗА 2010Г.)

Не е приложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТИ

3.1. ПРИОРИТЕТНА ОС 1 “ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА ПИТЕЙНИ И ОТПАДЪЧНИ ВОДИ В НАСЕЛЕНИ МЕСТА С НАД 2000 ЕКВ.Ж. И В НАСЕЛЕНИ МЕСТА С ПОД 2000 ЕКВ.Ж., ПОПАДАЩИ В ГРАДСКИ АГЛОМЕРАЦИОННИ АРЕАЛИ”

3.1.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

Индикатор		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
<i>Индикатор за резултат</i>											
Индикатор 1: Население, свързано към ПСОВ	Напредък	0	0	0	0.10% ⁽⁶⁾ 2.40%	1.58% ⁽⁶⁾					49.18%
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	58.04%			66.46% ⁽²⁾			
	Базова стойност	40.5% ⁽³⁾	40.5% ⁽³⁾	40.5% ⁽³⁾	40.5% ⁽³⁾						
Индикатор 2: (ключов индикатор) Допълнително население, обслужвано от проекти за отпадъчни води	Напредък	0	0	0	65 893 ⁽⁵⁾	116 557					182 450
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 295 000			1 845 000			
	Базова стойност	45 000	45 000	45 000	45 000						
Индикатор 3: Нови и рехабилитирани ПСОВ	Напредък	0	0	0	2	1					3
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	22			65			
	Базова стойност	1 ⁽⁴⁾	1 ⁽⁴⁾	6 ⁽⁴⁾	11 ⁽⁴⁾						

(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.

(2) Стойността в края на периода цели да измери единствено резултатите постигнати с финансиране от ОП “Околна среда 2007 - 2013 г.”.

(3) Годишна публикация на НСИ “Околна среда” – данните са за 2004 г. Впоследствие са публикувани данни за 2007 (42,2 %) , 2008 (43,8%) и 2009 (45,2%)

(4) Стойността за базовата година се отнася за ПСОВ изградени с финансова помощ от програма ИСПА.

(5) Стойността е за обектите, пуснати в експлоатация до 31.12.2010 г. С обектите, пуснати в експлоатация през първото тримесечие на 2011 г. общият брой на присъединените екв.ж. е 155 171.

(6) Данните се отнасят само за приноса на ОПОС към общата стойност на индикатора. Стойността 2,40% представлява напредъкът по индикатора на национално ниво.

**Освен представените в таблицата по-горе резултати, в резултат от изпълнението на проектите за изграждане на инфраструктура, е постигнат следния напредък:*

- 95,49 км изградена и 20,94 км реконструирана канализационна мрежа
- 24,92 км изградени колектори и 0,58 км реконструирани колектори
- 1. По отношение на водопроводната мрежа
 - 29,81 км изградена водопроводна мрежа
 - 68,62 км реконструирана водопроводна мрежа
- 2. Пречиствателни станции за отпадъчни води – 3 бр.
- 3. Помпени станции – 4 бр.
- 4. Тласкатели – 4 бр.
- 5. Колектори – 7 бр.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Към края на 2011 г. се изпълняват 96 договора и 1 заповед за предоставяне на БФП. 55 от тях са за техническа помощ за подготовка на проекти в сектора, 23 са за строителство на ВиК инфраструктура, 16 договора са по процедура BG161PO005/10/1.11/03/19 и 2 договора са по процедура BG161PO005/10/1.11/02/16. Проектът с бенефициент БД Благоевград се изпълнява въз основа на заповед на министъра на околната среда и водите.

През 2011 г. в сектор „Води” са приключени 48 проекта за предоставяне на техническа помощ на стойност 39,5 млн. лв. и 3 за строителство на обща стойност 30,4 млн. лв. (по процедура BG161PO005/08/1.10/01/02 на общините Приморско, Вълчи Дол и Бургас - кв. „Долно Езерово”). Икономии в рамките на проектите по приоритетна ос 1 за 2011 г. са в размер на 22,2 млн. лв.

От старта на програмата до края на 2011 г. приключените договори в сектора, за техническа помощ са 53, на стойност 43,6 млн. лв., а за строителство – 3, на стойност 30,4 млн. лв. Общата сума на икономии до края на 2011 г. е 22,4 млн. лв.

По процедурата за техническа помощ през годината са планирани за обявяване 185 обществени поръчки. От тях 158 са приключили, 5 са в оценка, 4 са прекратени, а 18 са в процес на подготовка. По процедурата за строителство е планирано обявяването на 240 поръчки, към края на годината са приключили 153, 4 са обявени и са в процес на набиране на оферти, 2 са в оценка, 1 е обжалвана, а 76 са в процес на подготовка. През годината по процедура BG161PO005/10/1.11/02/16 е планирано да се проведат 24 поръчки, от които в края на годината са приключили 3, 1 са обявени и са в процес на набиране на оферти, а 20 са в процес на подготовка. В рамките на процедура BG161PO005/10/1.11/03/19 са приключили 26 обществени поръчки, 20 са в процес на оценка, 7 са обявени и са в процес на набиране на оферти, а 28 са в процес на подготовка.

Продължават да се прилагат изисквания за икономическа ефективност и екологична и техническа целесъобразност, както и ограничения по отношение на обхвата на проектите, които могат да бъдат финансирани по ОПОС, въведени вследствие измененията в законодателството за ВиК сектора, препоръките за критерии за

икономическа ефективност към проектите през 2010 г., така че да се гарантира добро финансово управление и фокусиране на ограничения ресурс.

Към 2011 г. продължава да се прилага практиката за провеждане на предварителни консултации за потенциални бенефициенти по проекти в сектор “Води” с експерти и сътрудници на дирекция КПОС, въведена от УО от 1 юли 2010 г. с цел гарантиране на качество на одобрените за финансиране проекти. През 2011 г. са проведени 167 индивидуални консултации с потенциални бенефициенти по двете обявени процедури (от юли 2010 г. до момента са проведени общо 250 консултации). В резултат от срещите по процедура BG161PO005/10/1.11/02/16, УО на ОПОС предоставя на кандидата еднократно писмено становище за съгласуване на основните параметри на проектното предложение – документ, изискуем при подаване на проектно предложение. Целта на срещите между експерти на министерството и представители на бенефициентите е да улесни подготовката и да подобри качеството на подаваните проектни предложения. Това в последствие ускорява оценката и подобрява качеството на изпълнението им.

Финансовата рамка на обявената в края на месец юни 2010 г. процедура **BG161PO005/10/1.11/02/16** с общ финансов ресурс от 600 млн. лева беше увеличена двойно до **1,2 млрд. лева** през м. ноември 2011 г. с оглед установената висока готовност на бенефициентите за кандидатстване и големите инвестиционни нужди. До крайния срок за подаване на документи за кандидатстване 20 февруари 2012 г. са регистрирани общо 84 проектни предложения на обща стойност по предварителна информация 3, 09 млрд. лева.

През последното тримесечие на 2011 г. са подписани първите два договора по процедурата – с общините Трявна и Тервел, на стойност 30 млн. лв. По време на оценката е отхвърлен проектът на община Първомай поради особено ниското качество на предадената за оценка документация (37,2 млн. лв.). До 30 март 2012 г. по процедурата са подписани 7 договора на стойност 133,2 млн.лв. През април 2012 са подписани 5 договора на стойност 145,3 млн. лв.

За оценка в Европейска комисия през януари 2012 г. са изпратени проектите “Интегриран проект за подобряване на водния сектор в град Добрич – Фаза I” на стойност близо 113 млн. лв. и “Интегриран проект за водите на град Пловдив – Фаза 1” на стойност над 125,7 млн. лв. В началото на месец март 2012 г. за оценка е подаден и „Проект за рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежа с изграждане на ПСОВ за гр. Асеновград” на стойност 109 млн. лв. На 19 март 2012 г. от страна на Европейска комисия са изпратени писма с искане за допълнителни разяснения по първите проекта.

По обявената през месец август 2010 г. процедура **BG161PO005/10/1.11/03/19** за „Подготовка и изпълнение на проекти за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации над 10 000 е. ж.” с първоначално обявен финансов ресурс от 600 млн. лв., същият бе увеличен до 850 млн. лв. след извършена преоценка на ресурса на база на подадените проекти.

В рамките на срока за подаване на документи – 30 юни 2011 г. - бяха получени 27 проектни предложения на обща стойност над 966 млн. лева.

До края на 2011 г. бяха подписани 14 договора на обща стойност 493,4 млн. лева за инвестиции в общините Айтос, Дряново, Чирпан, Радомир, Разлог, Попово, Левски, Елин Пелин, Смолян, Тутракан, Разград, Бургас (кв. „Сарафово”), Пазарджик и Ихтиман. Положителна оценка за проектите си са получили общините Каварна, Варна

(КК „Златни пясъци”) и Балчик (КК „Албена”). Към 17 февруари 2012 г. бяха подписани 26 договора на обща стойност от почти 915 млн. лева. Община Нова Загора на този етап изчаква с подписването на договора с мотив влошеното финансово състояние на общината. Одобреното финансиране за този проект е на стойност 27,8 млн. лева.

През ноември 2011 г. беше обявена процедура **BG161PO005/11/1.12/02/25** за “Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации между 2 000 и 10 000 е. ж.” на стойност 300 млн. лева. Допустими бенефициенти са 147 общини, на чиято територия се намират 236 агломерации. През месец декември се проведеха шест срещи с представители на допустимите бенефициенти, на които присъстваха 172 участници от 102 общини. На срещите бяха разяснени условията за кандидатстване по процедурата и бяха давани отговори на възникнали казуси и въпроси.

Във връзка с подготовката на проекти по процедурата за агломерации между 2 000 и 10 000 е. ж., в срока определен за подаване на Прединвестиционни проучвания (ПИП), бяха подадени за преглед 127 ПИП. През месец декември 2011 г. в МОСВ бяха проведени работни срещи с бенефициентите, на които експерти от УО и МЗ даваха разяснения относно основните насоки за кандидатстване, какъв е натрупаният опит до момента и как да се избягват често допусканите грешки. С цел идентифициране на проекти с най-висока степен на готовност, УО изиска справка от бенефициентите за налични съпътстващи документи (разрешение за строеж, ОВОС, права за преминаване, одобрени планове за подробен устройствен план (ПУП), преотреден терен за ПСОВ и др.)

До крайния срок (31 януари 2012 г.) за подаване на прединвестиционни проучвания по процедурата в Управляващият орган на ОПОС бяха представени общо 197 прединвестиционни проучвания от 145 общини.

Управляващият орган извърши предварителен преглед на представените прединвестиционни проучвания, в рамките на които беше констатирано, че повечето от тях съдържат множество пропуски и неточности. Това налага приоритизация по критериите: необходимост от изграждане на ПСОВ с цел обхващане на отпадъчни води зауствани без пречистване, присъединяване на по-голям брой еквивалент жители към ПСОВ и степен на готовност. Приоритизацията завърши на 15 април 2012 г. като информация и указания към кандидатите беше публикувани на сайта на оперативната програма.

На 18 януари 2012 г. беше обявена процедура **BG161PO005/11/1.3/02/28** за “Стратегическо планиране и укрепване на капацитета на структурите, ангажирани в процеса на реформиране на ВиК сектора за осигуряване устойчиво управление на вик инфраструктурата” на стойност 12 млн. лева с конкретен бенефициент Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Конкретна цел на процедурата е да се подпомогне успешното реформиране на ВиК сектора и устойчивото управление на ВиК инфраструктурата в страната.

От началото на 2011 г. в експлоатация са пуснати 10 инвестиционни обекта в сектор „Води”, финансирани от ОПОС:

- „Изграждане на канализация на кв. Долно Езерово и тласкател до ПСОВ”, **община Бургас**, обща стойност на проекта - 5,4 млн. лв.;
- „Изпълнение на първи етап на интегриран проект за водния цикъл на **гр. Троян**”, обща стойност на проекта - 7,9 млн. лв.

- „Изграждане на 4 главни канализационни колектора на територията на район „Овча купел” – **гр. София** (През 2011 г. са изградени 2 от колекторите), обща стойност на проекта - 10,6 млн. лв.
- „Интегриран проект за подобряване на водния сектор на **гр. Хисаря**: Компонент 1. Разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ на гр. Хисаря”, обща стойност на проекта - 22,2 млн. лв.;
- „Развитие на инфраструктурата за отпадъчни води в Каварна – Изграждане на главен колектор VI и прилежащата канализационна мрежа”, обща стойност на проекта - 8,2 млн. лв
- „Канализация на **гр. Перник**”, обща стойност на проекта - 25,9 млн. лв
- „Доизграждане битова канализация, канално помпена станция ромски квартал, подмяна водопровод ромски квартал – **гр. Вълчи дол**”, обща стойност на проекта - 8,1 млн. лв
- „Изграждане на канализационна мрежа към ПСОВ **гр. Главиница**”, обща стойност на проекта - 7,6 млн. лв

От началото на програмата до края на 2011 са пуснати в експлоатация 17 инвестиционни обекта в рамките на 12 проекта в следните общини– Приморско, Сопот, Белослав, Благоевград, Казанлък, Хисаря, Троян, Бургас (Долно Езерово), кв. Горна Баня (Столична община), Каварна, Перник и Главиница.

През 2011 г. стартира строителството на обектите по следните проекти:

- „Реконструкция и модернизация на водоснабдителната и канализационна мрежа в кварталите „Струмско”, „Грамада” и „Баларбаши”, както и изграждане на нова и подобряване на състоянието на съществуващата водопроводна и канализационна мрежа в IV микрорайон на гр. Благоевград”
- „Инвестиционни проекти за ВиК мрежа на Бургас – Меден Рудник”
- „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води на територията на община Велико Търново”
- „Изграждане на 4 главни канализационни колектора на територията на район „Овча купел” – стартира изграждането на колектор 4.
- „Рехабилитация и доизграждане на канализационната и водопреносна мрежа и пречистване на водите на гр. Ябланица. Първи етап – изграждане на ПСОВ” – стартира последния етап от проекта – строителство на Четвърти микрорайон.

3.1.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

По отношение на идентифицираната нужда от реформа във ВиК сектора, *виж т. 2.4. ИЗМЕНЕНИЯ В КОНТЕКСТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПОС*

Виж също т. 2.3 „Срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им”.

3.2. ПРИОРИТЕТНА ОС 2 “ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ”

3.2.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

Индикатор		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор за резултат											
Индикатор 1: Население, обслужвано от регионални системи за управление на отпадъците	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	1 983 264			3 967 000			
	Базова стойност	467 000	467 000	467 000	467 000						
Индикатор за резултат											
Индикатор 2: Изградени и завършени интегрирани системи за управление на отпадъците (ключов индикатор)	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	12			27			
	Базова стойност	5 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾	5 ⁽²⁾						
<p>(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.</p> <p>(2) Стойността за базовата година се отнася за интегрирани системи за управление на отпадъците изградени с финансова помощ от програма ИСПА.</p> <p>N/A – не е налична информация, която да бъде предоставена</p>											

* През отчетния период не е реализиран напредък по индикаторите на ниво ОПОС. Следователно не може да бъде представена информация по тази точка.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Към 31 декември 2011 г. по приоритетна ос 2 се изпълняват 17 договора за 355,8 млн. лв. 12 договора са за предоставяне на техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти, а 5 договора са за изграждане на регионални системи за

управление на отпадъците, съответно в региони Ботевград, Видин, Бургас, Столична община – I етап, Перник).

През 2011 г. успешно са изпълнени 16 проекта по процедурата за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти. Общата усвоена БФП по тези проекти възлиза на 6,8 млн. лв.

По процедурата за техническа помощ от планирани 25 обществени поръчки през годината са приключили 22, а 3 са в процес на подготовка. Бенефициентът Столична община от 79 планирани поръчки, е приключил 75, 1 е в процес на оценка, 1 е обявена и по нея се набират оферти, 2 са в процес на подготовка. Община Ботевград от 27 планирани поръчки е приключила успешно всички. Община Перник е в процес на подготовка на тръжните документи. Община Видин е приключила 20 от 24 предвидени за обявяване поръчки. Община Бургас от планирани 33 поръчки е приключила 20, 2 са в оценка, 1 е прекратена, а 10 са в подготовка.

Проектното предложение за завода за механично-биологично третиране на отпадъците, част от интегрирания проект за управление на битовите отпадъци на София е представено на 4 ноември 2011 г. в ЕК за оценка. Стойността на тази фаза на проекта е около 200 млн. лв. Подробна информация се съдържа в т. 5 *Програми ЕФРР/Кохезионен фонд: Големи проекти.*

Към края на 2011 г. в оценка са 14 проектни предложения – Малко Търново, Габрово, Левски, Луковит, Панагюрище, Плевен, Самоков, Ямбол, Бяла (Русе), Варна, Велико Търново, Добрич, Разлог и Стара Загора, на обща стойност 375,5 млн. лв.

През годината са прекратени 3 договора за техническа помощ на общините Омуртаг, Смолян и Съединение.

Както е предвидено в „Механизма за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на ОПОС” (Механизма), обхватът и стойността на проектите следва да бъдат доказани и обосновани в прединвестиционни проучвания. В процеса на подготовката на проектите се констатира, че стойността на много от тях надвишава първоначалните прогнози. Данни за стойността на проектите по информация от сключените договори или предварителните становища са представени в следната Таблица:

№	Регион	Процедура	БФП по покана, лв.	БФП по договор, лв.
1.	Ботевград	BG161PO005/09/2.10/07/14	10 974 414,37	14 489 450,40
2.	Бургас	BG161PO005/10/2.10/05/18	40 730 238,00	40 546 468,48
3.	Видин	BG161PO005/10/2.10/04/17	19 427 991,00	19 427 990,99
4.	Перник	BG161PO005/09/2.10/03/15	21 315 359,49	19 132 568,65*
5.	София	BG161PO005/09/2.10/01/13	256 265 129,21	I етап – 98 849 201,13 II етап – 160 795 294,78** общо: 259 614 495,91
6.	Малко Търново	BG161PO005/10/2.10/05/18	15 646 640,00	7 425 976,58***
7.	Борово/Бяла	BG161PO005/10/2.10/07/22	239 340 689,00	19 735 729,40***
8.	Варна			28 391 136,50***
9.	Велико Търново			59 643 129,84***
10.	Габрово			32 340 214,29***
11.	Добрич			31 264 666,16***
12.	Костенец/Самоков			11 175 966,44***

13.	Левски			33 542 265,37***
14.	Луковит			15 727 591,72***
15.	Панагюрище			17 526 749,80***
16.	Плевен			24 503 866,42***
17.	Разлог			11 896 342,16***
18.	Стара Загора			49 429 247,25***
19.	Ямбол			18 888 417,44***
ОБЩО:			603 700 461,10	714 702 273,80

*- Предстои сключване на ДБФП

** - По данни от подадения в ЕК Формуляр за II етап на проекта на Столична община

***- По данни от бюджета от документите за предварително становище на УО на ОПОС.

Въпреки, че е възможно при оценка част от тези стойности да бъдат намалени, необходимата безвъзмездна финансова помощ надвишава значително първоначално предвидения размер.

Статус на останалите проекти

Статусът на оставащите 4 от всичките 23 региона, предвидени за финансиране по ОПОС е представен в Таблица 3.

Таблица 3.

Регион съгласно НПУДО	Индикативен обхват	ПИП	ФА/АРП	ФК	Собственост на площадка и смяна на предназначение	ОВОС/КР	Забележка
Кочериново (Благоевград и Дупница)	Две РСУО-Благоевград и Дупница	не	не	не	не	не	Съгласно решение от среща на 19 май 2011 г. в Министерски съвет е прието разделянето на регион Кочериново на два региона - Благоевград и Дупница. За Дупница има внесено уведомление за инвестиционна намерение за изграждане на инсталация с ПЧП. Критични точки: Необходимо е изменение на НПУДО
Пазарджик	Депо-I-ва клетка/ПС/Център за ЕГО и съхранение на опасни отпадъци/ Съоръжение за компост и за строителни отпадъци.	да	да	не	не	не	Задание за ДОВОС - представено в РИОСВ. Изработват се ХГП за допълване на ДОВОС. Готов ПУП. Критични точки: Има проблеми със собствеността на част от земята - решение най-рано май 2012 г.
Провадия	Претоварни станции (Jaspers)	не	не	не	не	не	Изготвен доклад "Оценка на варианти за действие" на консултанта от инициативата JASPERS с препоръки за най-оптимално решение.
Своге	Претоварна станция	не	N.A.	не	да	не	Има избран терен на база проучени терени за две площадки - основна и алтернативна

Стойността на тези 4 проекта, определена в Механизма, е около 89 млн. лв. Проведените предварителни консултации показват, че поради сериозно изоставане в подготовката им, има значителен риск те да не достигнат необходимата за кандидатстване готовност. В случай че ресурсът необходим за финансирането им не бъде пренасочен към други мерки и дейности, има вероятността тези средства да не бъдат усвоени.

Преразпределяне на ресурса

В Механизма е заложена възможност при констатиране на забавяне или спестявания по приоритетни проекти, наличният ресурс да бъде пренасочен към други необходими мерки, с оглед усвояване на всички средства и финансиране на дейности в изпълнение на законодателството. В тази връзка, оставащият ресурс по ос 2 на ОПОС, така както е изчислен в анализа (към ноември 2011 г.), може да бъде преразпределен за финансиране на:

- проекти за рекултивация на старите общински депа, включително и такива предвидени за финансиране по *Постановление № 209 на Министерски съвет от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци* (ПМС № 209/2009). По този начин ще се подпомогне изпълнението на изискванията на Директива 1999/31/ЕО в условията на финансова криза, когато националното финансиране не достига;
- проекти, разработени с техническа помощ, финансирана по ОПОС за доизграждане на регионални системи за управление на отпадъците (допълнителни клетки, съоръжения за предварително третиране, съоръжения за компостиране) с оглед постигане изискванията на Рамковата директива за отпадъците - например РСУО за региони Омуртаг, Хасково, Разград и др.

Към момента, от общо 61 бр. подадени проектни предложения за закриване (рекултивация) на стойност 64 869 931,10 лв., със средства от държавния бюджет са закрити (рекултивирани) с решение на съответната РИОСВ 7 бр. общински депа на обща стойност 1 715 179,90 лв. Предстои одобряването на още 11 проекта за рекултивация през 2012 г. на обща стойност 15 844 609,97 лв. В процес на одобрение са още 43 проекта, на обща стойност малко над 47 млн. лв., а други се подготвят от общините.

За финансирането на горните мерки се наложи да се предприеме изменение на *Механизма за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците на ОП "Околна среда 2007-2013г"*, като директни бенефициенти по тези проекти ще бъдат:

- за закриване - общините, на чиято територия се намират съответните депа;
- за РСУО – общините в съответния регион;

В резултат на направения анализ, бяха направени следните изменения в Механизма:

- Предоставяне на БФП за проекти извън 23-те РСУО, разработени по ТП по ОПОС за доизграждане на регионалните системи по НПДУО;

- Финансиране по ОПОС на закриването (рекултивацията) на старите общински депа;

Измененията са приети на 11-тото заседание на Комитета за наблюдение на ОПОС, проведен на 06 декември 2011 г.

Във връзка с необходимостта от по-добро прилагане на законодателството в областта на управлението на отпадъците и във връзка с анализите за програмиране на следващия програмен период, през август приключи изпълнението на проект по Приоритетна ос 4 “Техническа помощ” на ОПОС “Въвеждане в националното законодателство на изискванията на директива 2008/98/ЕО за отпадъците и за отмяна на определени директиви”. Към момента се изпълнява проект с наименование „Техническа помощ в областта на управление на отпадъците”. Предвижда се разработване на следните стратегически документи:

- “Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци”, която да бъде използвана от местната власт-общините при вземане на стратегически решения за избора на технология или определяне капацитета на съоръженията за третиране на отпадъците.
- “Проучване на възможности за въвеждане на депозитни системи и системи за обратно връщане на определени видове опаковки и отпадъци от опаковки в Република България”
- “Изготвяне на писмени становища в частта „Геотехника и фундаментални конструкции” със съдържанието на идейни или работни проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ос 2 на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”
- „Разработване на нормативната уредба за управление на биоотпадъците, и създаване на система и Национална организация за осигуряване качеството на получения компост”.

Резултатът от изпълнението на проекта ще спомогне за постигането на съответствие на българското законодателство в областта на управлението на отпадъците с изискванията на ЕС.

Изпълнението на горепосочените мерки ще допринесе за предотвратяване и минимизиране на евентуални предварителни условности за следващия програмен период.

3.2.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

Виж също т. 2.3 „Срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им”.

3.3. ПРИОРИТЕТНА ОС 3 “ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ”

3.3.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

Индикатор		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Индикатор за резултат											
Индикатор 1: Процент от НАТУРА 2000 (защитени зони и защитени територии), които да бъдат картирани/ управлявани	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	2.6			8			
	Базова стойност	0	0	0	0						
Индикатор за резултат											
Индикатор 2: Брой картирани защитени територии и зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14			44			
	Базова стойност	0	0	0	0						
Индикатор 3: Брой разработени планове за управление на защитени територии и защитени зони от мрежата НАТУРА 2000	Напредък	0	0	0	0	0					0
	Целева стойност ⁽¹⁾	0	0	0	14			44			
	Базова стойност	0	0	0	0						
(1) В ОПОС целевите стойности за всички индикатори са дефинирани за 2010 г. и 2013 г.											

* През отчетния период не е реализиран напредък по индикаторите на ниво ОПОС. Следователно не може да бъде представена информация по тази точка.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

По приоритетна ос 3 към настоящия момент се изпълняват 52 проекта на обща стойност 80 037 581,23 лв.

Напредъкът по процедури е следният:

- по процедура № BG161PO005/08/3.0/01/05 „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България” се изпълняват 4 заповеди и 13 договора на обща стойност 15 071 222,40 лв. Приключили са 292 обществени поръчки, 1 е прекратена, а 27 са в подготовка.
- по процедура № BG161PO005/09/3.1/01/08 „Развитие на мрежата НАТУРА 2000”- се изпълняват 3 проекта на стойност 27 360 707,60 лв. Приключили са 20 от 27 планирани обществени поръчки. 5 се подготвят, а 2 са обжалвани.
- процедура BG161PO005/09/3.2/01/09 “Актуализиране на План за управление на Национален парк Рила” – проектът бе прекратен на 30.12.2011 г. поради забавени дейности и обществени поръчки по изпълнението на проекта и съществуващ риск те да не бъдат изпълнени в сроковете на проекта. Актуализацията на Плана за управление на Национален парк „Рила” ще бъде включена към подготвяния от ДНП Рила проект по процедура BG161PO005/11/3/3.2/05/27 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на природни паркове”.
- по процедура BG161PO005/09/3.2/02/10 „Разработване на План за управление на Природен парк Българка” –изпълнява се проект на стойност 1 975 462,00 лв. Бенефициент е Природен парк Българка. 18 обществени поръчки са приключили, а 20 са в подготовка.
- по процедура BG161PO005/09/3.2/03/11 „Разработване на План за управление на Природен парк Беласица” - изпълнява се проект на стойност 1 161 974,68 лв. Бенефициент е Природен парк Беласица. Паркът е провел всичките 24 обществени поръчки.
- по процедура BG161PO005/09/3.2/04/12 „Актуализиране на План за управление на Национален парк Централен Балкан” – изпълнява се проект на стойност 2 362 434,55 лв. Бенефициент е Национален парк Централен Балкан. До момента паркът е приключил 141 поръчки, 7 са в подготовка, 1 е обявена и се набират оферти.
- по процедура BG161PO005/10/3.0/2/20 „Дейности по опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България”. Бенефициенти по процедурата са 9 общини, 6 дирекции на природни паркове, 4 неправителствени организации, 3 регионални инспекции по околната среда и водите и 1 регионална дирекция по горите – изпълняват се 23 проекта на стойност 20 806 254,11 лв.
- по процедура BG161PO005/11/3.1/02/23 „Разработване на планове за управление на защитени зони за опазване на птици, които не се припокриват със зони за опазване на местообитания” –изпълняват се 5 проекта на стойност 1 412 733,89 лв.

- по процедура BG161PO005/11/3.0/03/24 „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна - I фаза”. Бенефициент е Изпълнителната агенция по околна среда и водите – изпълнява се 1 проект на стойност 9 886 792,00 лв.

В оценка са проектите по следните процедури:

- 18 проекта по процедура BG161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на национални паркове и резервати”. Общият размер на БФП по процедурата е 90,4 млн. лв. Допустими бенефициенти са национални паркове, поддържани резервати и резервати на територията на Република България.
- 11 проекта по процедура BG161PO005/11/3/3.2/06/27 „Изпълнение на дейности за устройство и управление на природни паркове”. Общият размер на БФП по процедурата е 34,6 млн. лв. Допустими бенефициенти са природните паркове на територията на Република България.

3.3.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

По приоритетна ос 3 забавянето на картирането и оценката на благоприятния природозащитен статус от своя страна забавя важни последващи проекти за кандидатстване по ОПОС, като разработването и одобрението на планове за управление за защитени зони от мрежата НАТУРА 2000. За подобряване изпълнението на проекти, в това число и на дирекция НСЗП, са предприети мерки за повишаване на капацитета на бенефициентите за подготовка и управление на проекти посредством специализирани обучения.

За избягване на проблеми в отчитането и верификацията на разходи, свързани с възнагражденията за управление и изпълнение на проекти по приоритетна ос 3 на ОПОС, след приемането на измененията в ПМС 55/2007, регламентиращо облекчен режим за възлагане на задачи на лица, чийто автобиографии са били предмет на оценка, на страницата на оперативната програма бе публикуван примерен образец на Заповед за определяне на екип за управление за бенефициенти – административни структури. За улеснение на бенефициентите бяха предоставени указания и списък на документи, които са необходимите за отчитане на разходи, свързани с работата на доброволци.

С цел съкращаване на периода за разглеждане на постъпили искания за средства, още от 17.08.2010 г. влезе в сила ПМС 179, с което се регламентира че «Управляващият орган/Междинното звено верифицира разходите, като разглежда и се произнася по всички отчети и документи, представляващи основание за плащане, в срок 40 работни дни от датата на тяхното получаване, като уведомява за това писмено бенефициента.»

Досегашният опит по управление на проектите по ос 3 показва, че 10% ограничение за административни разходи за проекти с малка стойност е рестриктивно, още повече че е нормативно установено само за инфраструктурни проекти. Затова в последните обявени процедури беше възприет подход този процент да е ограничен до 20% от общите допустими разходи, в зависимост от размера на проекта, като това процентно ограничение ще се прилага и при обявяване на бъдещи процедури за конкурентен подбор на проектни предложения по ос 3.

Все още, съществен проблем по отношение на проектите по приоритетна ос 3 представлява и установяването и предотвратяването на двойно финансиране, тъй като за опазване на биоразнообразието се отпускат средства по много програми от различни донори, често различни от Европейските структурни и предприсъединителни инструменти. Както вече беше споменато, за установяване и предотвратяване на двойно финансиране, УО провежда срещи на Комитета за избор и координация на проекти, като и регулярно участва в редица други механизми за установяване и предотвратяване на двойно финансиране. Представители на УО/МЗ участват в хоризонтални механизми, които имат *inter alia* и тази цел. Така например, представители на УО участват в работни и експертни групи като например Експертната комисия за осигуряване на прозрачност към Държавен фонд Земеделие – Разплащателна агенция. УО съгласува проектите, одобрени по други инструменти за безвъзмездно финансиране, като например Норвежката програма.

- По посока повишаване капацитета на потенциални бенефициенти в сектор „Биоразнообразие“, в периода 4-5 април 2011 г. УО на ОПОС проведе информационни дни по процедура BG161PO005/11/3.1/02/23 *"Разработване на планове за управление на защитени зони за опазване на птици, които не се припокриват със зони за опазване на местообитания"*.
- В периода 24-26 октомври 2011 г. в гр. Велинград УО и МЗ на ОПОС проведоха обучение по предстоящи за обявяване процедури „Изпълнение на дейности за устройство и управление на национални паркове и резервати“ и „Изпълнение на дейности за устройство и управление на природни паркове“ Присъстваха 120 представители на потенциални бенефициенти.

Виж също т. 2.3 „Срещани важни проблеми и предприемани мерки за решаването им“.

3.4. ПРИОРИТЕТНА ОС 4 “ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

3.4.1 РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК

Информация за материалния и финансов напредък по приоритети

В ОПОС не са дефинирани индикатори по този приоритет. Индикаторите са специфични за всеки отделен проект, в зависимост от заложените дейности. Следователно не може да бъде представена информация по тази точка.

КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ

Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ е насочена към осигуряване на ефективното управление на оперативната програма и укрепване на капацитета на структурите включени в управлението ѝ, с оглед по-ефективното усвояване на средствата по програмата. Приоритетната ос осигурява необходимата подкрепа за управлението и изпълнението на програмата, дейностите по мониторинг, контрол и оценка, както и осъществяване на мерки за публичност и популяризиране на програмата, проучвания и обмяна на опит. Подкрепя се създаването и укрепването на специфичен капацитет за подготовка, изпълнение, управление и наблюдение на проекти, финансирани от КФ, както за структурите за управление на оперативната програма, така и за бенефициентите на програмата. За тази приоритетна ос са предвидени приблизително 2,5 % от общия бюджет на ОП.

Към настоящия момент (27 март 2012 г.) към договорените проекти по приоритетната ос се причисляват 71 проекта на обща стойност 46 419 958,51 лв. От тях в процес на изпълнение са 31 проекта, 37 проекта са приключили, а 3 са прекратени.

С помощта на средствата по приоритетна ос 4 се преодоляват значителна част от затрудненията, свързани с материално-техническата база, които срещат дирекциите отговорни за управлението на ОПОС и се посрещат нуждите, свързани с повишаване на капацитета. Стъпка в това отношение бе приемането на ПМС 203/2010 г., с което стана възможно привличане на специфична експертиза като част от екипа, работещ по ОПОС.

С цел подобряване усвояването на средствата за техническа помощ още в края на 2010 г. бе решено да се разработи подробен план за използването им и детайлизиращ общите насоки, залегнали в стратегическия план. Този подробен план стана част от Стратегическия план за техническа помощ, чието изменение бе прието чрез писмена процедура, проведена в периода 2 - 8 ноември 2011 г.

За подобряване усвояването по ос 4 се проучиха възможностите за разплащане към изпълнителите по проекти, финансирани по приоритетна ос 4 директно от извънбюджетна сметка, с което се цели опростяване на процеса и облекчаване на дирекциите в ЦУ на МОСВ от обработка на документи във връзка с плащания по проекти по приоритетна ос 4. Анализът показва, че за да бъде изпълнено това, ще е необходимо изменение на указанията на Министерство на финансите, определящи правилата за счетоводния процес. Отпадна необходимостта от съгласуване на процедурите по ЗОП с правна дирекция на МОСВ, с което отново се цели опростяване и ускоряване на процедурите. Това стана възможно с изменението на Устройствения правилник на МОСВ, в сила от 1 март 2011 г.

През 2011 г. бяха разработени и одобрени следните проектни предложения, съответстващи на дейностите от Стратегическия план за техническа помощ за периода 2007 – 2013 г.:

1. С цел подобряване на качеството на работа на експертите, ангажирани с управление на ОПОС, бе разработен и одобрен проект за доставка на компютърно и периферно оборудване (1,6 млн. лв.);
2. С цел подобряване на административния капацитет бе осигурено допълнително възнаграждение на служители, изпълняващи дейности свързани с подготовката, координацията, изпълнението, мониторинга, оценката, финансовото управление, контрола, одита, осигуряването на публичност и информация на ОП "Околна среда 2007-2013 г." и осигуряване възнаграждението на служители, назначени съгласно ПМС № 203 на длъжност сътрудник по управление на Европейски проекти и програми (9 389 162,52 лв.)
3. Бяха осигурени средства на дирекция „Вътрешен одит” в МОСВ за командировки при извършване на одити и проверки на място на бенефициенти по проекти, финансирани по ОПОС 2007 – 2013 г. (118 000 лв.)
4. Одобрен беше проект за осигуряване на външни експерти за осъществяване на предварителен контрол съгласно чл. 20а, ал. 2, т. 2 и ал. 4 на ЗОП (1 178 400 лв.)
5. Във връзка с ускоряване на процеса на оценка на проектни предложения по приоритетна ос 3 бяха привлечени експерти от дирекция „Национална служба за

защита на природата”, чиито възнаграждения бяха осигурени по реда на по реда на чл.17, ал.4 и 5 на ПМС № 249 от 17 октомври 2007 г. (32 000 лв.)

6. С оглед изпълнение на дейностите по Комуникационния план на ОПОС беше разработен и одобрен проект (307 390 лв.)
7. За повишаване на експертния капацитет на дирекциите КПОС и ФЕКОС, беше разработен проект за осигуряване на възнаграждения на сътрудници по Управление на Европейски програми и проекти (16 087 753,50 лв.)
8. Беше разработен и одобрен проект, свързан с организиране на информационни и публични събития, както и за производство на рекламни - информационни материали за оперативна програма "Околна среда 2007-2013г.", а също и за провеждане на национална кампания "Зелена България" (4 692 388 лв.)
9. Осигуряване на възнаграждения на участници в работни групи, инициирани от дирекция "Кохезионна политика за околна среда" и свързани с управлението и изпълнението на оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." (852 500 лв.)
10. Планирани бяха дейности, насочени към осигуряване на необходимата подкрепа и публичност за популяризиране на ОП (353 178 лв.)
11. Предвидени бяха средства за техническа помощ в областта на управлението на отпадъците (1 208 988 лв.)
12. Във връзка с подготовката на следващия програмен период (2014 - 2020) беше разработен и одобрен проект за изграждане на капацитет на звената, ангажирани с управлението и изпълнението на програмата (8 816 000 лв.)

През 2011 г. приключи изпълнението на проекти за:

1. осъществяване на верификации и проверки на място във връзка с проекти, одобрени за финансиране по приоритетна ос 4 "Техническа помощ" с бенефициенти - дирекции КПОС, ФЕКОС, и ВО в Министерство на околната среда и водите (верифицирани средства: 223 962,68 лв.)
2. организиране на обучения за бенефициенти по Оперативна програма "Околна среда 2007- 2013 г. (верифицирани средства: 230 539,60 лв.)
3. организиране на посещение на експерти от Център за инвестиции в сферата на околната среда (Талин, Естония), с цел обмяна на опит (верифицирани средства: 3 482,41 лв.)
4. повишаване капацитета на дирекция ВО чрез обучения в страната и чужбина за 2010 г. (верифицирани средства: 13 011,46 лв.)
5. популяризиране на Оперативна програма „Околна среда” 2007-2013 г.” в електроните медии и организиране на Голямо годишно събитие за 2010 г. (верифицирани средства: 619 821,52 лв.)
6. осигуряване на допълнителни възнаграждения, включително осигурителни вноски, на служители, изпълняващи дейности, свързани с подготовката, координацията, управлението, изпълнението, мониторинга, оценката, финансовото управление, контрола, осигуряването на публичност и информация на оперативна програма "Околна среда 2007 - 2013 г., включително и за служителите, назначени съгласно ПМС № 203 на длъжност сътрудник по управление на Европейски проекти и програми (верифицирани средства: 617 468,83 лв.)

7. организиране на официално работно посещение на експерти от ОПОС за обмяна на опит в гр. Талин, Естония (9 332,46 лв.)

В изпълнение са и проекти, одобрени през периода 2009 – 2010 г.:

1. Проект за извършване на одити за целите на Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г. (720 000 лв.)
2. Проект за семинари, курсове и работни срещи за повишаване на административния капацитет на дирекция КПОС (699 717,08 лв.)
3. Проект за организиране на заседанията на Комитета за наблюдение на оперативна програма "Околна среда 2007 - 2013г." за 2009 г., 2010 г.
4. Проект за участие на експерти в семинари, курсове и работни срещи за повишаване на административния капацитет на дирекция "Фондове на Европейския съюз за околна среда" (1 275 424,52 лв.)
5. Проект за извършване на оценка на ефективността на завършилите процедури за подбор на проектни предложения по приоритетни оси 1, 2 и 3 на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." (132 000 лв.)
6. Проект за извършване на анализи на приоритетност на проектни предложения по приоритетни оси 1 и 2 на ОПОС и закупуване на продукти Microsoft Project и Autocad за ползване на резултатите от анализа" (285 441 лв.)
7. Проект за избор на консултант за изготвяне на типови образци на документации за възлагане на обществени поръчки по ЗОП/НВОМП и указания за тяхното правилно използване, прилагане и попълване (78 000 лв.)
8. Проект за осигуряване на средства за дирекция ФЕКОС в МОСВ за командировки при извършване на проверки на място по ОПОС 2007-2013 г. (274 183,60 лв.)
9. Проект за избор на консултант за осъществяване на предварителен и последващ контрол на обществени поръчки обявени или проведени от бенефициенти по ОПОС (348 000 лв.)
10. Проект за въвеждане в националното законодателство на изискванията на директива 2008/98/ЕО за отпадъците и за отмяна на определени директиви (120 000 лв.)
11. Проект за изпълнение на дейности за информираност на целевите групи по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” (221 880 лв.)
12. Проект за осигуряване на външни експерти от списъка по чл.19, ал. 2, т.8, от ЗОП за участие в комисиите за оценка на офертите при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки (105 000 лв.)
13. Осигурени бяха възнаграждения по реда на чл. 17, ал. 4 и 5 на ПМС 249 от 17 октомври 2007г на експерти от дирекция „Превантивна дейност” и дирекция „Управление на отпадъците”, „Управление на водите”, участващи в оценката на проектни предложения по ос 1 и ос 2 на ОПОС (50 400 лв.)
14. Проект за осигуряване на средства на дирекция КПОС в МОСВ за командировки при извършване на планирани и ad hoc проверки на място, както и проверки на място, свързани с администрирането на нередности по ОПОС 2007-2013” (65 000 лв.)

15. Проект за семинарно-обучителни дейности, курсове, работни срещи и дискусии за повишаване на административния капацитет на бенефициенти – второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към МОСВ във връзка с подготовката и изпълнението на проекти по ОПОС, както и по различни секторни политики, свързани с цялостното управление на оперативната програма. (518 000 лв.)
16. Проект за избор на независими оценители за проекти финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” с цел подпомагане успешното сключване на договори (1 911 420 лв.)
17. Проект за изграждане на информационна система за управление на информационните потоци за нуждите на МЗ по ОПОС, предоставяйки възможност за изграждането на справки в реално време (100 000 лв.)

3.4.2 СРЕЩАНИ ВАЖНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДПРИЕМАНИ МЕРКИ ЗА РЕШАВАНЕТО ИМ

Все още един от основните проблеми в изпълнението на проекти и усвояването на средства по приоритетна ос 4 “Техническа помощ” продължават да бъдат сложните и отнемачи време процедури по Закона за обществените поръчки. Дългите срокове и обжалванията на различни инстанции забавят с месеци започването на дейностите по одобрените проекти. Самият процес на обявяване и провеждане на обществените поръчки и последващото възлагане на изпълнението (сключване на договор с изпълнител) в контекста на постоянните изменения и допълнения на законодателството в тази област, както и вътрешноведомственият съгласователен процес, допълнително усложняват и практическото изпълнение на дейностите по проектите. Не са редки случаите, в които срокът за изпълнение на проекта се оказва недостатъчен, поради забавянето на процедурите за обществени поръчки, което налага удължаването му чрез издаване на ново Решение на Ръководителя на Управляващия орган и нова Заповед на министъра на околната среда и водите.

С цел улесняване на процеса на изпълнение на проекти по приоритетна ос 4, УО разработи вътрешни процедури, изясняващи и опростяващи процеса. Изготвен беше и стратегически план за използването на средствата с цел подобряване на планирането, включително на обществените поръчки.

По реда на ПМС № 203 / 13.09.2011 г. на длъжността „сътрудник по управление на европейски проекти и програми” бяха назначени тесни специалисти в областта на ВиК (мрежи и пречистване на отпадни води), правото, управлението на отпадъците и финансите.

Същевременно, с цел укрепване на административния капацитет на експертите от дирекция КПОС, през изминалата година служителите взеха участия в над 200 обучения. (Виж също т. 2.3.)

4. ПРОГРАМИ ЕСФ: СЪОТВЕТСТВИЕ И КОНЦЕНТРАЦИЯ

Не е приложимо.

5. ПРОГРАМИ ЕФРР/КОХЕЗИОНЕН ФОНД: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)

1.1. „Интегриран проект за воден цикъл на гр. Враца”

На 16 декември 2008 г. проектът „Интегриран проект за воден цикъл на гр. Враца” е изпратен на ЕК чрез системата за обмен на данни с ЕК - SFC. На 18 декември 2008 г. бе получено писмо от ЕК, че проектът на община Враца е регистриран под номер *CCI2008BG161PR003* и след извършен преглед е установено, че отговаря на изискванията на чл. 40 от Регламент № 1083/2006/ЕО и е допустим за по-нататъшно разглеждане. Проектът бе одобрен на 17 декември 2009 г. с Решение на Европейската комисия.

Договорът за БФП между МОСВ и община Враца е подписан на 21 декември 2009 година. Сумата на предоставената БФП е 123 523 616,01 лв., а плановата дата за приключване за проекта е през януари 2016 г.

Напредък по дейности:

1. *Дейност 1 - Подготовка на проект* – дейността е приключила.
2. *Дейност 2 – Управление на проект* - По отношение на техническа помощ за ЗИП, на 04.07.2011 г. е подписан договор с класирания на първо място Сдружение „Проджект –консултинг – Враца”, състоящо се от фирмите: Кооперация „София Консултинг Груп”, „Юни Проджект” ЕООД и „Уотъринженеринг” ООД
3. *Дейност 3 - Публичност и информация по проекта* - Процедурата е обжалвана в КЗК и ВАС от втория класиран в търга, но и на двете инстанции жалбата не е уважена. На 08.12.2011 г. е подписан договор с класирания на първо място консорциум „Агенция за информация и публичност”, състоящо се от фирмите „Михайлов ТВ” ООД и „Студио Р” ООД;
4. *Дейност 4 - Финансов одит* - На 29.08.2011 г. се подписа договор с класирания на първо място „Глобъл Одит Сървисиз” ООД
5. *Дейност 5 - Строителен надзор и др. услуги като подготовка на тържни досиета, FIDIC договори и др.* - На 07.06.2011г. е подписан договор с класирания на първо място „Консулгал БГ Партньърс”- сдружение от 3 фирми („Консулгал- консултант по инженеринг и управление” АД (Португалия); „Експрес инженеринг” ЕООД; „Боил Консулт” ООД) за Строителен мениджмънт и строителен надзор на договори за строителство по ФИДИК.
- Дейност 6 - Покупка на оборудване:*
6. *Дейност 7 - Рехабилитация и реконструкция на захранващ водопровод* - Проучване, проектиране и авторски надзор на магистрален водопровод от яз.Среченска бара до гр.Враца. На 30.08.2011г. е подписан договор с класирания на първо място „РЕКО Инженеринг” ЕООД
7. *Дейност 8 - Реконструкция на водоснабдителна мрежа* – Проведена е обществена поръчка, но изборът за изпълнител на Община Враца (Консорциум ДЗЗД „Сдружение Враца”) е обжалван в КЗК и ВАС. На 20.02.2012 г. решение на ВАС отменя като незаконосъобразен избора. Тази поръчка се стартира отново през март 2012 г.

8. *Дейност 9 - Удължаване на канализационна мрежа* - Проведена е обществена поръчка, но изборът за изпълнител на Община Враца (Консорциум ДЗЗД „Сдружение Враца“) е обжалван в КЗК и ВАС. На 20.02.2012 г. решение на ВАС отменя като незаконосъобразен избора. Тази поръчка се стартира отново през март 2012 г.
9. *Дейност 10 - Реконструкция на канализационна мрежа* - Проведена е обществена поръчка, но изборът за изпълнител на Община Враца (Консорциум ДЗЗД „Сдружение Враца“) е обжалван в КЗК и ВАС. На 20.02.2012 г. решение на ВАС отменя като незаконосъобразен избора. Тази поръчка се стартира отново през март 2012 г.
10. *Дейност 11 – Реконструкция ПСОВ:* Процедура по ЗОП беше проведена, но изборът на Община Враца за изпълнител – „Строително-предприемачески холдинг“ е обжалван в КЗК и предстои обжалване във ВАС. Заседанието на ВАС не е насрочено.

График за изпълнение

Дейности	Начална дата	Крайна дата
1. Подготовка на проект - Дейности, свързани с подготовка на документацията по проектното предложение - тръжни досиета, проучвания, проектиране, работни срещи и др.;	Юли 2008 г.	Септември 2015 г.
2. Управление на проект	Май 2011 г.	Септември 2015 г.
3. Публичност и информация по проекта	Юли 2011 г.	Август 2015 г.
4. Финансов одит	Август 2011 г.	Септември 2015 г.
5. Строителен надзор и др. услуги като подг. на тръжни досиета, FIDIC договори и др.	Април 2011 г.	Септември 2015 г.
6. Покупка на оборудване	Юни 2012 г.	Март 2013 г.
7. Рехаб.и рекон. захр. водопр.	Юли 2012 г.	Септември 2014 г.
8. Реконстр. водосн. мрежа	Август 2012 г.	Август 2014 г.
9. Удълж. канал. мрежа	Септември 2011 г.	Август 2014 г.
9.1. Удължаване на канализационната мрежа - етап I	Септември 2011 г.	Септември 2013 г.
9.2. Удължаване на канализационната мрежа - етап II	Август 2012 г.	Август 2014 г.
10. Реконстр. канал. мрежа	Септември 2011 г.	Август 2014 г.
10.1. Реконструкция на канализационната мрежа - етап I	Септември 2011 г.	Септември 2013 г.
10.2. Реконструкция на канализационната мрежа - етап II	Август 2012 г.	Август 2014 г.

11. Реконструкция ПСОВ	Юни 2011 г.	Юни 2013 г.
------------------------	-------------	-------------

Финансови параметри

Източници за финансиране на проекта (в лева)				Осигуряване на съфинансирането от бенефициента с външен заем от ЕИБ
Обща стойност на инвестицията	Принос на Общността (Кохезионен фонд)	Национално съфинансиране (държавен бюджет)	Съфинансиране от бенефициент – община Враца	
136 373 288	98 818 894	24 704 722	12 849 672	12 849 672
100%	72,5%	18%	9,5%	9,5%

Финансово изпълнение на проекта:

Авансово плащане към бенефициента – 24 704 723,20 лв. (20% от БФП)

Междинни плащания към бенефициента - 194 682,36 лв. (0,16% от БФП)

1.2. „Интегриран проект за воден цикъл на гр. Габрово”

На 08 декември 2008 г. проектът „Интегриран проект за воден цикъл на гр. Габрово” е изпратен на ЕК чрез системата за обмен на данни с ЕК - SFC. На 27 февруари 2009 г. е получено писмо от ЕК, че проектът на община Габрово е регистриран под номер СС12008BG161PR002 и след извършен преглед е установено, че отговаря на изискванията на чл. 40 от Регламент № 1083/2006/ЕО и е допустим за по-нататъшно разглеждане. Проектът е официално одобрен на 18 февруари 2010 г. с Решение на Европейската комисия.

Договорът за БФП между МОСВ и община Габрово е подписан на 23 февруари 2010 г. Сумата на предоставената БФП е 117 447 251,19 лв., а плановата дата за приключване за проекта е 23.07.2015 г.

По проект „Интегриран проект за воден цикъл на гр. Габрово” по Договор № 58111-77-268 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изпълняват следните дейности:

Дейност 1: Подготвителни дейности, необходими за изпълнение на проекта:

Дейност 1.1: Подготовка на технически спецификации за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти и тръжна документация по ЗОП - дейността е приключила преди подписване на ДБФП.

Дейност 1.2: Подготовка на тръжно досие за обществена поръчка за реконструкция на ПСПВ - дейността е приключила.

Дейност 1.3: Окомплектоване на проекта - дейността е приключила преди подписване на ДБФП.

Дейност 1.4: Външни услуги - през периода на докладване са извършени плащания за външни услуги - за разработване на част пожарна безопасност към подготвените работни проекти за ВиК мрежата, копирни услуги, нотариални такси, геодезически услуги, консултантски услуги по подготовка на технически анализи и документация за пречиствателна станция за питейни води, други външни услуги.

Дейност 1.5: Съгласуване на проекти и разрешителни - през периода на докладване са извършени множество съгласувателни процедури във връзка с процедиране на изготвените работни проекти за ВиК мрежата - за етапи 1, 2 и 3.

Дейност 2: Дейности по инвестиционната програма, включваща: реконструкция на ПСПВ, ремонт на 4 помпени станции и изграждане на 1 нова, рехабилитация и подобряване на водоснабдителната система, разширяване на канализационна мрежа, рехабилитация на канализационна мрежа, реконструкция на ПСОВ, експлоатационно оборудване за ПСОВ, групирани както следва:

Дейност 2.1: Реконструкция ПСПВ - На 15.12.2010 г. открита е процедура за избор на изпълнител . Документацията за участие за повторна обществена поръчка с предмет "Реконструкция на пречиствателна станция за питейни води Габрово в рамките на проект 58111-77-268 Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово, ОП околна среда 2007 - 2013" е преминала през предварителен контрол от МЗ на ОПОС. Обществената поръчка е обявена повторно на 21.12.2011 г. на Кмета на Община Габрово. На 21.02.2012 г. се провежда заседание на комисията, назначена от Кмета на Община Габрово по отваряне на постъпилите оферти за обществената поръчка.

Дейност 2.2: Рехабилитация на водоснабдителна и рехабилитация и разширяване на канализационна мрежа 1/3 - през отчетния период проектантите са отстранили всички забележки на строителния надзор, като са финализирани всички съгласувателни процедури, свързани с инвестиционния проект за етап 1. Изготвен е комплексен доклад за оценка на съответствието от изпълнителя на строителен надзор. На 25 февруари 2012 г. е обявена процедура за избор на изпълнител с предмет "Рехабилитация на водоснабдителната и рехабилитация/разширяване на канализационната мрежа на гр. Габрово – етап 1 - 58111-77-268 Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово, ОП «Околна среда 2007 – 2013 г.» Срокът за подаване на оферти е изтекъл на 5 март 2012 г.

Дейност 2.3: Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 2/3 - проектантите са отстранили по-голямата част от забележките на строителния надзор; приключили са повечето съгласувателни процедури, свързани с инвестиционния проект за етап 2. На 21 февруари 2012 г. "Рехабилитация на водоснабдителната и рехабилитация/разширяване на канализационната мрежа на гр. Габрово – етап 2 - 58111-77-268 Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово, ОП «Околна среда 2007 – 2013 г.» Срокът за подаване на оферти е изтекъл на 5 април 2012 г.

Дейност 2.4: Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 3/3 - проектантите са отстранили по-голямата част от забележките на строителния надзор; приключили са повечето от съгласувателните процедури, свързани с инвестиционния проект за етап 3. "Рехабилитация на водоснабдителната и рехабилитация/разширяване на канализационната мрежа на гр. Габрово – етап 3 - 58111-77-268 Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово, ОП «Околна среда 2007 – 2013 г.

Дейност 2.5: Авторски надзор на СМР на линейна част - ВиК мрежа - дейността е приключила в частта провеждане на процедура и сключване на договор.

Дейност 2.6: Реконструкция на ПСОВ - УО на ОПОС одобри иницирираната промяна в технологичната схема за реконструкция на ПСОВ- анаеробно третиране на утайките с метантанк. На 07.07.2011 г. на Кмета на Община Габрово е открита процедурата за обществена поръчка. С Решение № 1/03.01.2012 г. на кмета на община Габрово е избран изпълнител.

Дейност 3: Организационни и управленски дейности

Дейност 3.1: Подкрепа за ЗИП

Дейност 3.1.1: Техническа помощ за Звено за изпълнение на Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово - На 04.01.2011 г. е открита процедурата по реда на ЗОП. След преработка на документацията за участие, на 04.07.2011г. е открита повторна процедура. С решение №61/14.10.11 е избран изпълнител.

Дейност 3.1.2: Звено за изпълнение на проект - дейността се изпълнява текущо.

Дейност 3.2: Технически контрол при проектирането и строителен надзор на договори с договорните условия на ФИДИК Жълта и Червена Книга - Решение 67/08.12.2010 г. за избор на изпълнител е обжалвано в КЗК. С Решение 60/25.01.2011 г. КЗК оставя без уважение жалбите. На 23.03.2011 г. е сключен договор 133 ИПВЦ/2011 г. с избрания изпълнител КИГ - ПУРИ ООД. Към момента е изготвен комплексен доклад за оценка на съответствието от изпълнителя на строителен надзор. Приключили са повечето от съгласувателните процедури, свързани с инвестиционния проект за етап 2 и 3.

Дейност 3.3: Мерки за публичност и информация - дейността се изпълнява текущо от бенефициента и от изпълнител на договор 777-УР-10/25.10.2010 г. Агенция Стратегма ООД. През 2011 г. е организирана и проведена е началната конференция по публично представяне на проекта, осъществен е текущ медиен мониторинг.

Дейност 3.4: Одит на проекта – с Решение № 20 от 11.04.2011г. на Кмета на Община Габрово е открита процедурата за обществената поръчка. С решение №40 /14.07.2011 г. на Кмета на Община Габрово е избран изпълнител „Глобал адвайзърс - Блага Събева“.

График за изпълнение

Дейности	Начална дата	Дата на завършване
Подготвителни дейности, необходими за изпълнение на проекта:	Март 2008 г.	текущо
Подготовка на технически спецификации за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти и тръжна документация по ЗОП	Март 2008 г.	Март 2008 г.
Подготовка на тръжно досие за обществена поръчка за реконструкция на ПСПВ	Юни 2008 г.	Март 2009 г.
Окомплектоване на проекта	Май 2008 г.	Май 2008 г.
Външни услуги	текущо	текущо
Съгласуване на проекти и разрешителни	текущо	текущо
Дейности по инвестиционната програма, включваща: реконструкция на ПСПВ, ремонт на 4 помпени станции и изграждане на 1 нова, рехабилитация и подобряване на водоснабдителната система, разширяване на канализационна мрежа, рехабилитация на канализационна мрежа, реконструкция на ПСОВ, експлоатационно оборудване за ПСОВ,	Септември 2011 г.	Април 2014 г.

групиране както следва:		
Реконструкция ПСПВ (и проектиране)	Октомври 2011 г.	Април 2014 г.
Рехабилитация на водоснабдителна и рехабилитация и разширяване на канализационна мрежа 1/3	Октомври 2011 г.	Април 2014 г.
Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 2/3	Март 2012 г.	Март 2014 г.
Рехабилитация на водоснабдителната/канализационна мрежа 3/3	Март 2012 г.	Март 2014 г.
Авторски надзор на СМР на линейна част - ВиК мрежа	Октомври 2011 г.	Април 2014 г.
Реконструкция на ПСОВ	Септември 2011 г.	Март 2014 г.
Организационни и управленски дейности	Октомври 2010 г.	Юли 2015 г.
Подкрепа за ЗИП	Август 2011 г.	Юли 2015 г.
Технически контрол при проектирането и строителен надзор на договори с договорните условия на ФИДИК Жълта и Червена Книга - Интегриран проект за водния цикъл на гр. Габрово	Март 2011 г.	Юни 2015 г.
Мерки за публичност и информация	Октомври 2010 г.	Юли 2015 г.
Одит на проекта	Юли 2011 г.	Юли 2015 г.

Финансови параметри

Източници за финансиране на проекта (в лева)				Осигуряване на съфинансирането от бенефициента с външен заем от ЕИБ
Обща стойност на инвестицията	Принос на Общността (Кохезионен фонд)	Национално съфинансиране (държавен бюджет)	Съфинансиране от бенефициент – община Габрово	
123 539 184	93 957 801	23 489 450	6 091 933	6 091 933
100%	76%	19%	5%	5%

Финансово изпълнение на проекта:

Авансово плащане към бенефициента – 23 489 450,24 лв. (20% от БФП)

Междинни плащания към бенефициента - 425 939,52 лв. (0,36% от БФП)

2. “Интегрираната система за управление на отпадъците на гр. София”

На 16 декември 2009 г. бе отправена покана към Столична община за представяне на проектно предложение за изграждане на инфраструктура за управлението на битовите отпадъци в столицата. Индикативният бюджет, заложен по ОПОС за дейността, е 256 265 129,21 лв. На 27 февруари 2010 г. Столична община внесе проекта си, като

общата стойност на проекта е 359 435 408 лв. Останалите над 103 млн. лв. ще се осигурят от Столична община със заем от Европейската инвестиционна банка.

На 21 април 2010 г. проектът “Интегрираната система за управление на отпадъците на гр. София” е изпратен на ЕК чрез системата за обмен на данни с ЕК - SFC. На 23 април 2010 г. е получено писмо от ЕК, че проектът на Столична община е регистриран под номер CCI2008BG161PR001 и след извършен преглед е установено, че отговаря на изискванията на чл. 40 от Регламент № 1083/2006/ЕО и е допустим за по-нататъшно разглеждане.

В процеса на оценка, проектът бе разделен на две фази.

Първата фаза получи одобрение на 1 юли 2011 г., а договорът между МОСВ и Столична община е подписан на 27 юли 2011 г. Безвъзмездната финансова помощ по тази фаза е 98 849 201,13 лв.

На 04 ноември 2011 г. втората фаза на проекта е изпратена на ЕК чрез системата SFC. На 23 ноември 2011 г. е получено писмо от ЕК, че проектът на Столична община е регистриран под номер CCI2008BG161PR007 и след извършен преглед е установено, че отговаря на изискванията на чл. 40 от Регламент № 1083/2006/ЕО и е допустим за по-нататъшно разглеждане.

Поради значимостта на проекта, той е включен като приоритетен в новата Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 - 2013 г.

Напредък в изпълнение на проекта – фаза 1 през 2011г.:

1. На 26.08.2011г. е подписан договор за строителство с обединение „Геотехмин – Унико” със срок за изпълнение на договора за строителство 14 месеца. Общата стойност на договора е 25 167 088,87 лв. с ДДС. Предмет на договора са изграждането на I и II клетка на депото с общ капацитет 905 000м³. Строителната площадка на депото е открита на 29.08.2011г. с подписан Протокол От откриването на строителната площадка до края на 2011г. физическият напредък по СМР на обекта, е, както следва:

1.1. **Приемна зона** - изкопан и депониран хумус, извършени са изкопните работи за основите на административно-битовата сграда, работилницата и трафопоста, изпълнени са ивичните основи до кота 0,00, направен е обратен насип и бетонова настилка до същата кота. Започнало е строителството с кофражни, армировъчни и бетонови работи над кота 0,00 на първите две сгради. Стартирало е монтирането на трафопост в приемната зона;

1.2. **Пречиствателна станция за отпадни води** - на две сгради от пречиствателната станция – сграда със сито, пясъкозадържател и помпена станция и технологичната сграда, всички работи са завършени до кота 0,00. Стартирало е монтирането на трафопост на подготвената за това бетонова площадка, както и кулокран (елемент от временното строителство);

1.3. **Клетки на депото** - Изкопан и депониран е целият хумусен слой, както и останалият почвен слой до дъно на клетки 1 и 2. Изпълнен е дренажът за подпочвени води. Строителството продължава с изпълнение на подпорната стена от габиони и изпълнение на дигите между клетките;

1.4. **Инженерни мрежи и пътища** - Почистен е хумусът от експлоатационен път №1, изпълнен е масовият изкоп под него и е започнало неговото засипване и уплътняване с чакъл; Направено е авансово плащане на стойност 3 431 875, 75 лв.

2. Подписан договор за **строителен надзор** с обединение ИГИП-КИГ –ИЦЕПЕ-ХИС/АЙ СИ АЙ ЕЙЧ/ на 26.08.2011г. Направено авансово плащане в размер на 801 010,22 лв. с ДДС.

3. На 21.09.2011 г. е обявена открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет **„Проектиране и строителство на инсталация за биологично третиране** на площадка в „Хан Богров“. На 06.12.2011 г. комисията отвори подадените за участие 5 оферти. След оценка на административното съответствие на офертите до разглеждане и оценяване на техническите предложения са допуснати всички участници подали оферти. След проверка на техническите предложения комисията е допуснала до оценка на ценовите предложения два участника. Ценовите предложения на участниците са отворени на 08.02.2012 г. Комисията приключи работата си на 13.02.2012 г.

4. **Одит на проекта:** На 25.11.2011 г. е обявена обществена поръчка с предмет „Одит на проект „Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“. На 09.01.2012 г. са отворени подадените за участие 9 оферти. Към момента продължава работата на комисията за разглеждане, оценка и класиране на участниците в откритата процедура.

5. **Информация и публичност:** Подготвена е тръжната документация за обявяване на обществена поръчка с предмет „Изпълнение на мерки за информация и публичност в рамките на Проект № DIR-592113-1-9 „Изграждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община“, включваща задачи разпределени в три обособени позиции:

- **Изпълнение на мерки за информация и публичност;**
- **Зелена политика:** Комуникационни и образователни кампании за младите хора;
- **Зелена политика:** Кампании за популяризиране разделното събиране, рециклирането, компостирането и опазването на градската среда.

6. **Пилотен проект** за подобряване на разделното събиране на отпадъци на територията на Столична община: Подготвена е тръжната документация за обявяване на обществена поръчка с предмет: „Доставка на техническо оборудване: транспортни средства и съдове за отпадъци за реализирането на Пилотен проект за разделно събиране на отпадъци от опаковки от източника – в два от двадесет и четирите района на Столична община – „Овча купел“ и „Кремиковци“. Пилотният проект ще обхване население от общо 72 939 х. души и за двата района. Делът на отпадъците от опаковки и в двата района е около 50 % от общото количество генерирани отпадъци. Чрез проекта през 2016г. в район Овча Купел 26% от отпадъците от опаковки ще бъдат събрани при източника, а в район Кремиковци 22%. По проекта е предвидено да бъдат закупени контейнери за разделно събиране и техника за транспортиране на отпадъците. Събирането на отпадъци е предвидено да бъде организирано чрез система от контейнери 1 100 л и 120 л. и пластмасови чували. Общата стойност на пилотния проект е 1 288 413,00 евро за покупка на техника и контейнери. Допълнително са предвидени кампании за популяризиране на разделното събиране и включване на населението активно в тази дейност. На 26 март 2012 г. Столична община обяви процедура за избор на изпълнител на обществена поръчка с предмет: „Доставка на техническо оборудване: транспортни средства и съдове за отпадъци за реализирането на пилотен проект за разделно събиране на отпадъци от опаковки от източника в два от двадесет и четирите района на СО - „Овча Купел“ и „Кремиковци“. Сроктът за подаване на оферти изтича на 03 май 2012 г.

7. Всички **съгласувателни процедури** по проекта са приключени. Издадени са необходимите разрешения за строеж и решение по ОВОС. Предстои издаването на комплексно разрешително.

8. **Довеждаща техническа инфраструктура**, необходима за експлоатацията на съоръженията:

10.1. **Обслужващ път** до площадка „Садината”- изграден.

10.2. **Питейно-битово и промишлено водоснабдяване** на площадки «Садината» и „Хан Богров”- изградено на площадка „Садината”, „Хан Богров” - предстои да бъде възложено на Софийска вода АД.

10.3. **Канализационни колектори** за отвеждане на повърхностни и пречистени отпадни води - изградени.

10.4. **Изместване** на 3 високо волтови въздушни електро-проводни линии, преминаващи през площадка „Садината - завършено.

10.5. **3 броя сондажни кладенци** – Изградени

10.6. **Електрозахранване на площадките** - на площадка „Садината” е завършено през октомври 2011, а за площадка „Хан Богров” се предвижда да бъде изградено до средата на 2012 г.

Във връзка с изпълнението на *Фаза II* на 08.02.2012 г. Столична община обяви обществена поръчка за Проектиране и строителство на завод за Механично-биологично третиране (МБТ) на отпадъци с производство на RDF – гориво”. Срокът за подаване на оферти е изтекъл на 30 март 2012 г. Отварянето на офертите бе на 02 април 2012 г.

	Начална дата (А)	Крайна дата (В)
1. Предпроектни проучвания	12/07/2007	31/08/2009
2. Анализ на разходи-ползи (включително финансов анализ)	24/10/2008	16/02/2009
3. Оценка на въздействието върху околната среда:	17/03/2008	15/12/2008
4. Екологична оценка:		
4.1. ПУП-План за регулация и застрояване за отреждане на терен на площадка на площадка „Хан Богров”	12/03/2007	15/01/2008
4.2. ПУП-План за регулация и застрояване за отреждане на площадка за изграждане на съоръжения за третиране на неопасни отпадъци, местност „Садината”	02/07/2008	20/10/2008
5. Оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони НАТУРА 2000	17/03/2008	15/12/2008
6. Комплексно разрешително	04/08/2009	30/04/2012
7. Разрешително по Закона за водите	10/02/2009	01/09/2010
8. Проектиране (идейни проекти):		

8.1. Депо за неопасни отпадъци	03/03/2008	11/09/2008
8.2. Завод за МБТ	03/03/2008	07/01/2008
8.3. Инсталации за компостиране	03/03/2008	27/10/2008
9. Проектиране (работни проекти):		
9.1. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	24/09/2008	23/09/2009
9.2. Депо за неопасни отпадъци	27/06/2009	04/01/2010
9.3. Завод за МБТ	30/09/2012	31/01/2013
9.4. Инсталации за компостиране	15/05/2012	30/08/2012
10. Разрешително за строеж:		
10.1. Завод за МБТ и депо за неопасни отпадъци	20/03/2009	30/07/2009
10.2. Инсталации за компостиране	20/03/2009	30/07/2009
10.3. Депо за неопасни отпадъци	20/03/2009	30/07/2009
11. Изготвяне на документация за провеждане на процедура за възлагане на обществени поръчки:		
11.1. Проектиране в работна фаза на депо за неопасни битови отпадъци (площадка „Садината”) и подготовка на документация за обществена поръчка за избор на строител на депото (включително и съгласуване с УО и АОП)	01/12/2008	20/01/2009
11.2. Оценка на съответствието със съществените изисквания към строежите относно проектите за: депо за неопасни отпадъци (площадка „Садината”); Завод за МБТ (площадка „Садината”) и на инсталации за компостиране (площадка „Хан Богров”) и за осъществяване на строителен надзор по време на строителството на същите обекти. (включително съгласуване с УО и АОП)	01/07/2008	01/11/2009
11.3. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	15/08/2008	31/07/2009
11.4. Избор на оператор на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци	16/12/2011	30/06/2012
12. Очаквана дата на обявяване на търга (търговете)*:		
12.1. Строителство на депо за неопасни отпадъци - първи етап	09/04/2010	28/08/2011

12.2. Оценка на съответствието спрямо изискванията за строежите относно проектите: Завод за МБТ (площадка „Садината”) и на инсталации за компостиране (площадка „Хан Богров”) и за осъществяване на строителен надзор по време на строителството на трите основни обекти	01/05/2010	27/08/2011
12.3. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	2008	2012
12.4. Избор на оператор на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци	01/03/2011	30/06/2012
13. Етап на строителство / договор за строителство (с включен DNP):		
13.1. Инсталации за компостиране (площадка „Хан Богров”)	30/08/2012	04/2015
13.2. Завод за МБТ (площадка „Садината”)	01/02/2013	10/2015
13.3. Депо за неопасни отпадъци (площадка „Садината”)	28/08/2011	26/10/2013
13.4. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	06/08/2009	30/10/2012
14. Етап на експлоатация:		
14.1. Инсталации за компостиране (площадка „Хан Богров”)	01/02/2012	30/03/2033
14.2. Завод за МБТ (площадка „Садината”)	01/06/2012	30/03/2033
14.3. Депо за неопасни отпадъци (площадка „Садината”)	01/11/2011	30/03/2033
14.4. Обекти на съпътстващата техническа инфраструктура	01/06/2012	30/03/2033

Източници за финансиране на проекта (в лева)				Осигуряване на съфинансирането от бенефициента с външен заем от ЕИБ
Обща стойност на инвестицията	Принос на Общността (Кохезионен фонд)	Национално съфинансиране (държавен бюджет)	Съфинансиране от бенефициент – Столична община	
359 435 408	217 825 359,8	38 439 769,38	103 170 279	103 170 279
100 %	60,60%	10,69%	28,70%	28,70%

Финансово изпълнение на проекта:

Авансово плащане към бенефициента – 19 769 840,23 лв. (20% от БФП за фаза I)

Междинни плащания към бенефициента - 20 864 095,28 лв. (21.11% от БФП за фаза I)

6. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Виж т. 3.4. Приоритетна ос 4 “Техническа помощ”.

7. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Информация в съответствие с чл. 4, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1828/2006, включително постижения, примери и посочване на значими събития.

МЕДИЙНО ПОКРИТИЕ

ПЕЧАТНИ МЕДИИ

През 2011 г. Министерството на околната среда и водите проведе национална кампания „Зелена България”, финансирана със средства от Оперативна програма „Околна среда”. Целите на инициативата бяха да се популяризира оперативната програма чрез осъществяване на политематична кампания със състезателен, информационен и образователен характер.

Инициативата „Зелена България” беше разделена на три етапа – за най-зелен бизнес, за най-активните бенефициенти и за най-зелен град. За всеки от тях беше проведена 3 седмична рекламна кампания в електронните и печатните медии, като жури от известни личности определи призъорите в различните категории.

Освен чисто рекламен характер, кампанията беше съпътствана и от редица репортажи по БНТ 1, БНТ Свят и Нова телевизия, в които бяха обхванати всички региони на страната. Бяха представени както големи градове като София, Варна, Пловдив, Бургас, средни по размер населени места като Троян, Габрово, Рила и Царево и малки села като Крупник и Игнатиево. Репортажите представиха проекти по оперативна програма „Околна среда” в трите сектора в различен етап на изпълнение. Бяха показани проекти на различни бенефициенти – общини, неправителствени организации, структури на МОСВ, граждански сдружения. Седем от репортажите и една от дискусиите представиха кампанията „Зелена България”, останалите 64 репортажа и 1 дискусия популяризираха най-добрите практики по подготовката и изпълнението на проекти, финансирани от ОПОС.

Отделно от публицистиката, инициативата „Зелена България” намери място и в най-слушаните музикално-развлекателни радиостанции – ФМ+, Фреш, БГ Радио и бТВ радио груп (Енджой, Зи Рок, Джаз ФМ, Класик ФМ и бТВ радио). Отделно от рекламните клипове за кампанията, бяха излъчени и „зелени” послания и кратки „зелени” рубрики, които обърнаха внимание на редица факти за природата, за които рядко си даваме сметка в ежедневието.

Като цяло информационното популяризиране на кампанията „Зелена България” постигна целите си. Репортажите и дискусиите по БНТ 1 бяха реализирани с високо качество както на картината, така и на журналистиката. „Зелените” послания и рубрики по БГ радио, ФМ+, Фреш и бТВ радио групата впечатлиха слушателите с подбора на музикален фон, звукови ефекти и актьорско изпълнение и текстово съдържание.

За трите етапа на кампанията бяха изработени и три видеоклипа с аудио-варианти. Клиповете бяха излъчени общо 800 пъти по трите национални ефирни телевизии – бТВ, БНТ1 и Нова, и 2421 пъти по радиостанциите „Хоризонт”, „Дарик”, БГ радио, ФМ Плюс, Фреш, Енджой, Зи Рок, Класик ФМ и Джаз ФМ.

В рамките на популяризирането на оперативната програма в електронните медии, беше продължено излъчването на редовната петъчна рубрика за ОПОС по „Дарик радио”. Стартираха и две нови рубрики по Българското национално радио – в обедния праймтайм на програма „Хоризонт” и в предаването „Хоризонт+6”, което се излъчва едновременно по шестте регионални радиостанции на БНР.

ПЕЧАТНИ МАТЕРИАЛИ

Освен в електронните медии, засили се присъствието на теми, свързани с ОПОС и в печатните медии. Медиите са основен комуникационен канал за достигане на целевите групи. Активната работа и сътрудничеството с представителите на средствата за масово осведомяване е сред приоритетите на УО на ОПОС. В процеса на работа е оказвано активно съдействие на представителите на средствата за масово осведомяване, които са изявили интерес да разработват материали, свързани с ОПОС. УО на ОПОС регулярно подготвя отговори на въпроси, постъпили от печатни и електронни медии, свързани с текущи процедури и с изпълнението на ОПОС. В резултат на изготвените отговори на въпроси, проведените публични събития и публикуваните прессъобщения, както на интернет страницата на ОПОС, така и на МОСВ са регистрирани над 1000 публикации и 7 интервюта в печатните и електронни медии.

Всички новини, свързани с ОПОС се публикуват на специализираната интернет-страница на ОПОС, както и голяма част от тях са публикувани и на сайта на МОСВ www.moew.government.bg и на официалния портал за обща информация за Структурните фондове www.eufunds.bg.

В изпълнение на малка обществена поръчка за печатни и интернет медии за осъществяване на третия етап на кампанията „Зелена България” бяха публикувани 18 рекламни карета в регионални медии, 23 карета в национални медии, 6 публикации в регионални медии и 2 публикации в национални медии, както и банер в 29 информационни и новинарски сайтове.

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА НА ОПОС

През 2011 г. продължи актуализирането на съдържанието на страницата на ОПОС. Сайтът на програмата в глобалната мрежа е достъпен на адрес: www.opc.government.bg, както и от www.moew.government.bg. Ефективното използване на тези страници, както и на единния информационен портал, посветен на структурните фондове - www.eufunds.bg, подпомагат бързото и навременно разпространение на информацията.

Съдържанието на сайта включва следните 18 секции:

1. Обща информация
 - 1.1 Управляващ орган
 - 1.2. Междинно звено
 - 1.3. Приоритетни оси
 - 1.4. Финансова рамка
2. Актуално
 - 2.1 Новини
 - 2.2. Събития
 - 2.3. Информационни материали

- 2.4. Изяви в медиите
- 3. Програмиране 2014 – 2020
 - 3.1. Проекти на регламенти
 - 3.2. Презентации
- 4. Напредък
 - 4.1. Сектор „Води”
 - 4.2. Сектор „Отпадъци”
 - 4.3. Сектор „Биоразнообразие”
 - 4.4. Напредък по райони
 - 4.5. Изпълнени проекти
 - 4.6. Проекти в изпълнение
- 5. Бенефициенти
 - 5.1 ВАЖНИ СЪОБЩЕНИЯ
 - 5.2. Състояние на проекта
 - 5.3. Симулационен модел
 - 5.4. Графични стандарти
- 6. Комитет за наблюдение
 - 6.1 Протоколи от заседанията на КНОП
 - 6.2. Доклади за напредък
 - 6.3 Презентации
- 7. Обяви за проектни предложения
 - 7.1. Предстоящи обяви
 - 7.2. Актуални обяви
 - 7.3. Обяви с изтекъл срок
 - 7.4 Индикативна годишна работна програма
- 8. Одобрени проекти
- 9. Неодобрени проекти
- 10. Документи
 - 10.1. Нормативна база
 - 10.2. Европейско законодателство
 - 10.3. Българско законодателство
 - 10.4. Наръчници, указания, ръководства
 - 10.5. Допускани грешки и нарушения
 - 10.6. Становища на УО и МЗ
 - 10.7. Други
- 11. Сигнали за нередности
- 12. Въпроси и отговори
- 13. Обществени поръчки
- 14. Оценка на програмата
- 15. Речник
- 16. Контакти
- 17. Полезни връзки

18. ДРУГИТЕ ЗА НАС

През 2011 г. на страницата на ОПОС са публикувани 4 обяви за текущи процедури по ОПОС.

Създадена е секция „Напредък” на оперативната програма, която представя в текстови и графичен формат развитието на ОПОС. Категорията включва множество подкатегории, като информацията е представена по сектори – води, отпадъци и биоразнообразие. Също така е създадена и подкатегория за напредъка на програмата по райони. Специално внимание е отделено на вече изпълнените проекти, както и проектите в изпълнение. Представен е снимков материал, графики и текстова част.

Също така е създадена и секция „Програмиране 2014 - 2020”, която съдържа обща информация за следващия програмен период, проекти на регламенти на Европейската комисия, презентации и др.

Новосъздадена е и секцията „Другите за нас”, в която се отразяват интервюта, статии, анализи, и др. посветени на ОПОС.

Към края на 2010 г. страниците на интернет сайта са 685. През 2011 г. са разработени и добавени още 108 страници.

За периода 01.01.2011 г. до 01.01.2012 г. са регистрирани 43 759 уникални посещения, спрямо 37 618 за 2010 г., което представлява увеличение с 16 %.

През 2011 г. са регистрирани повече от 126 000 посещения.

Най-посещавани рубрики на интернет страницата са секциите: **новини, актуални обяви и документи.**

Съгласно изискванията на Регламент 1828/2006 на интернет страницата на ОПОС се поддържа актуален **списък с бенефициентите** по програмата.

ИНФОРМАЦИОННИ СЪБИТИЯ

С цел по-широко привличане на медийното внимание през 2011 г. бяха организирани и проведени пресконференции за журналисти, при които фокусът беше върху подписването на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. ОПОС участва и в церемониите по първа копка на инфраструктурни обекти и официално откриване на готови обекти.

През 2011 г. бяха проведени 22 церемонии по подписване на договори за безвъзмездна финансова помощ, 8 церемонии по откриване на изпълнени обекти и 5 церемонии по първи копки.

ОПОС организира и проведе голямото годишно информационно събитие на 6 юни, по време на което бяха връчени призове за бизнеса от кампанията „Зелен България”.

УСВОЕНИ СРЕДСТВА

Изплатените средства за изпълнение на мерките за информация и публичност през 2011 г. са в размер на 992 896,40 евро, от които от Европейския фонд за регионално развитие – 843 961,94 евро, а национално съфинансиране – 148 934,46 евро.

ПАРТНЬОРСТВО

Принципът на партньорство е фундаментален за прилагане на европейската Кохезионна политика. Това се изразява в тясното сътрудничество по време на различните етапи на усвояването на структурните фондове и Кохезионния фонд в България между Европейската Комисия, държавни институции, в това число на национално, регионално и местно равнище, социално-икономически партньори, неправителствени организации и др.

В контекста на успешното реализиране на принципа за партньорство, имайки предвид факта, че общините са основните бенефициенти по ОПОС, УО и МЗ си сътрудничат активно и оказват непрекъсната подкрепа на общините както по отношение на подготовката, така и по отношение на изпълнението на проектите. С цел представянето на качествени проектни предложения за финансиране от ОПОС се провеждат ежеседмични консултации с потенциалните бенефициенти на програмата. Тези консултации и активния диалог с общините на всеки етап от подготовката на проекта се обуславят и от факта, че текущите процедури по ОПОС са на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, т.е. липсва етапът на конкуриране между различните бенефициенти. Непрекъснати диалог с бенефициентите на ОПОС е предпоставка за открита и прозрачна комуникация в оперативен порядък, което предполага подготовка на качествени проектни предложения.

Партньорството на УО на ОПОС се изразява и с участието на представители на УО на ръководството на МОСВ в различни форуми и конференции, където предоставената на членовете на съответните организации информация за ОПОС може да бъде разпространена от тях сред различни заинтересовани страни, бенефициенти и широката общественост.

На 13 май 2011 г. заместник-министърът на околната среда и водите Ивелина Василева представи оперативна програма "Околна среда" в рамките на първото издание на Международното изложение за проекти по европейски и международни програми "Европа за нас", което се проведе в гр. София.

Беше представен напредъкът по програмата, предстоящите процедури през годината, както и приоритетите на МОСВ в сектор "Околна среда" за периода 2014 - 2020 година.

Официално откриване на изложението направи министърът по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев. Участваха Нейно Превъзходителство посланикът на Република Унгария в България Юдит Ланг, Ръководителят на Представителството на Европейската комисия в България Зинаида Златанова, заместник-министри и други официални гости. Организатор бе Българският икономически форум.

Представители на УО на ОПОС участват редовно в заседанията на Регионалните Координационни Комитети и Регионалните съвети за развитие на шестте района за планиране в България – Североизточен, Северозападен, Северен централен, Югоизточен, Югозападен, Южен централен район. На заседанията се представя общият напредък, постигнат по оперативната програма и напредъкът по проектите в конкретния район, както и друга важна информация.

Представители на УО на ОПОС участват редовно в ежегодните срещи на официалната мрежа на служителите по информация и публичност, наречена ИНФОРМ, създадена от Генерална дирекция “Регионална политика” на ЕК. Мрежата ИНФОРМ е създадена на базата на положителния опит и партньорство от работата на неофициалната мрежа на служителите по информация и публичност за Структурните фондове. Целта е бъдещо укрепване и улесняване на контактите между различните нива, занимаващи се с информация и публичност в областта на Кохезионната политика. Представителите на мрежата по време на срещите имат възможност да обменят идеи, успешни практики от извършвани дейности за информация и публичност по оперативните програми, както и да представят последни информационни продукти.

Мрежата има за цел да насърчава обмяната на информация между служителите по комуникация, които се занимават с предоставянето на информация относно Структурните фондове. Мрежата обединява всички служители по комуникация, които отговарят за популяризирането на Структурните фондове от всички Оперативни програми в 27 държави членки. Нейната основна цел е обмяната на опит и намирането на начини за подобряване на качеството на комуникационните дейности, повишаване на познанията относно ползите от общностните сред потенциалните бенефициенти и обществото като цяло и да подобри прозрачността на проектите, както и да свърже съществуващите към момента национални мрежи и да насърчи създаването на нови.

През 2011 година се състояха две срещи на служителите по информация и публичност ИНФОРМ. Първата среща бе проведена в София на 17 и 18 май 2011 г., а втората - на 6 и 8 декември 2011 г. в Брюксел, Белгия. Основните въпроси обсъждани на срещата бяха правилата за информация и публичност през новия програмен период 2014-2020 г.

На национално ниво също е създадена мрежа на служителите, отговорни за мерките за информация и публичност от оперативните програми в България. Мрежата се координира от Централния информационен офис към Министерския съвет и е създадена с цел членовете и да координират изпълняваните мерки по комуникационните планове на оперативните програми. Членовете на мрежата участват активно в годишните срещи на Европейските информационни мрежи в България, където представят актуална информация за ОПОС.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КОМУНИКАЦИОННИЯ ПЛАН НА ОПОС (2007-2010 г.)

Изпълнение на задължителните изисквания

Задължителни изисквания	Изпълнение
Едно голямо публично събитие, популяризиращо старта на оперативната програма	Изискването е изпълнено на 5 декември 2007г.
Поне едно голямо публично събитие на година, както е заложено в комуникационния план, което да представя постиженията на оперативната програма, вкл. на големите проекти	Изискването е изпълнено през 2007г., 2008г., 2009г. и 2010г.
Издигане знамето на Европейския съюз на 9 май за една седмица пред помещенията на УО	Изискването е изпълнено през май 2008г., май 2009г., май 2010г., май 2011
Публикуване, електронно или в друг формат, на	Изискването е изпълнено.

Задължителни изисквания	Изпълнение
списъка с бенефициенти по програмата, наименованията на проектите и стойността на публичното финансиране	Информацията се публикува на сайта на ОПОС и на Единния информационен портал за СКФ в Р България.

2. Изпълнение на целите на КП на ОПОС

Общи цели на Комуникационния план за периода 2007-2013г. са:

- Повишаване на осведомеността сред широката общественост за ОП “Околна среда 2007 – 2013г.” и за приноса на СКФ на ЕС в България;
- Осигуряване на прозрачност и информация от практическо значение за всички идентифицирани целеви групи в рамките на Комуникационния план.

Специфични цели на Комуникационния план са:

- Повишаване на осведомеността на широката общественост и съдействие за по-голямо разбиране на обхвата, целите и резултатите на ОПОС и Структурните и Кохезионния фондове в България;
- Осигуряване на запознатост на потенциалните бенефициенти за възможностите за получаване на финансиране от ОПОС, с цел да бъдат поощрени при подготовката на проектни предложения;
- Запознаване на бенефициентите с техните отговорности при изпълнението на операции по ОПОС, включително и с техните отговорности свързани с осигуряване на информация и публичност.

3. Изпълнение на индикаторите на Комуникационния план (КП) на ОПОС

В таблицата е представена информация за физическия напредък за всеки количествено измерим индикатор (за 2007, 2008, 2009, 2010 и 2011 г., както и с натрупване) по КП на ОПОС.

Изпълнение на индикаторите по КП на ОПОС

Показатели		2007г.	2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	Общо
Показател 1 Брой видеоклипове за целите на ОПОС	Реализация	0	0	0	1	3					
	Цел	0	0	0	0	3		1		2	
	Базова стойност	0	0	0	0	1					
Показател 2 Брой аудиоклипове	Реализация	0	0	0	0	3					
	Цел	0	0	0	0	3		1		2	
	Базова стойност	0	0	0	0	0					
Показател 3 Брой репортажи/предавания	Реализация	0	2	3	21	70					
	Цел	0	2	3	5	120		20		25	
	Базова стойност	0	0	2	5	91					
Показател 4 Брой подготвени прессъобщения	Реализация	35	250	523	950	1068					
	Цел	30	250	500	500	700		1400		1 500	
	Базова стойност	0	35	285	808	1758					
Показател 5 Брой подготвени интервюта	Реализация	0	5	2	27						
	Цел	0	5	5	5	50		150		200	
	Базова стойност	0	0	5	7	34					
Показател 6 Брой разпространени печатни материали	Реализация	0	0	0	2000	0					

	Цел	0	0	0	2000	2000		2500		3 000	
	Базова стойност	0	0	0	0	2000	2000				
Показател 7 Брой създадени секции на интернет страницата на ОПОС	Реализация	0	13	0	13	14					
	Цел	0	10	0	0	0		15		15	
	Базова стойност	0	0	13	13	13	14				
Показател 8 Брой създадени страници на интернет страницата на ОПОС	Реализация	0	441	71	93	108					
	Цел	0	400	60	30	100		500		500	
	Базова стойност	0	0	441	512	605	713				
Показател 9 Брой проведени информационни събития	Реализация	0	3	2	20	22					
	Цел	0	3	3	13	10		25		30	
	Базова стойност	0	0	3	5	25	47				
Показател 10 Брой изпратени покани за информационни събития	Реализация	0	364	143	862	870					
	Цел	0	300	500	800	850		2200		3 000	
	Базова стойност	0	0	364	507	1369	2239				

4. Напредък във връзка с усвояването на бюджета на КП на ОПОС

Данните за реализирания напредък във връзка с усвояването на бюджета на КП на ОПОС са представени в следната таблица.

Изпълнение на КП на ОПОС (в евро)

Показател	Сума/процент	С/о общ бюджет на КП
Общ бюджет по КП на ОП	11 177 541,00 евро	

Разплатени средства за 2007 г.	0,00 евро	0%
Разплатени средства за 2008 г.	153 475,13 евро	1,37%
Разплатени средства за 2009 г.	17 710,16 евро	0,16%
Разплатени средства за 2010 г.	433 584,46 евро	3,88 %
Разплатени средства за 2011 г.	992 896,40 евро	8,88%
Общо разплатени средства за 2007 – 2011 г.	1 597 666,15 евро	14,29%

ОП „Околна среда” разполага с бюджет за комуникации от над 11 млн.евро, като е разплатила 14,29% от бюджета на КП.

5. Изводи и препоръки

Изводи

- Изпълнени са всички задължителни изисквания, съгласно Регламент 1828/2006;
- Постигната висока степен на изпълнение на общите и специфични цели на КП на ОПОС;
- Подобрена е информираността за СКФ като цяло;
- Нараства информираността на целевите групи – населението, потенциалните бенефициенти и бенефициентите за ОПОС. ОПОС се представя най-добре по отношение на познаваемостта сред всички оперативни програми;
- Успешно е сътрудничеството на УО на ОПОС с бенефициентите. Оценките за обученията и работата с администрацията са високи;
- Реализиран е напредък по всички индикатори.
- Общият дял на разплатените средства спрямо бюджета на КП е 14,29%;

Препоръки

- Препоръчително е изпълнението на мерките по комуникация и публичност да се форсира с оглед постигане на по-висока усвояемост на средствата;
- Необходимо е да се работи в посока улесняване и опростяване на процедурите, което би повишило ефективността на взаимодействието между бенефициентите и администрацията.

В резултат на отправените препоръки, в началото на 2011 г. УО на ОПОС стартира процедури по Закона за обществени поръчки за организиране на събития, обучения, информационни дни и др. за целите на ОПОС, както и провеждане на информационно-образователна рекламна кампания за популяризиране на ОПОС. Допълнително, бяха сключени договори с двете най-слушани национални радиа БНР и Дарик радио. По отношение на препоръката за провеждане на обучения за потенциални бенефициенти по Приоритетна ос 3 на ОПОС, УО изготви специален проект, който е предназначен за организиране на обучения за второстепенните структури на МОСВ (РИОСВ, БД, ИАОС, ДНП).

В заключение може да се каже, че изпълнените през периода на отчитане на дейности за информация и публичност са постигнали своите цели, а именно популяризиране на възможностите, които предоставя ОПОС и сред трите целеви групи, идентифицирани в

Комуникационния план (широка общественост, потенциални бенефициенти и бенефициенти).

С оглед изпълнението на втория етап от изключителна важност е след периода на отчитане да се форсира изпълнението на дейностите по информация и публичност, като за тази цел се използва целия индикативен финансов ресурс, определен за изпълнение на Комуникационния план.